

هذا هو الإسلام - سنهالي

ଉତ୍ତରାତ୍

ଇନ ଅମନାତ୍

جمعية الدعوة بالبلوشستان

جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي

هاتف: ٤٢٣٤٤٦٦ ٠١٦. فاكس: ٤٢٣٤٤٧٧ ٠١٦

91

ഉടലാൽ തുറന്ന പുസ്തകം

هذا هو الإسلام - اللغة السنهالية

جمعية الدعوة والإرشاد ونوعية الجاليات في الزلفي

Tel: 966 164234466 - Fax: 966 164234477

هذا هو الإسلام

أعدّه وترجمه إلى اللغة السنهالية:
جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي
الطبعة الرابعة: ١٤٤٢/٩ هـ

ح) شعبة توعية الجاليات بالزلفي، ١٤٢٢ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
شعبة توعية الجاليات بالزلفي

هذا هو الإسلام - الزلفي ، ١٤٢٢ هـ

٧٦ ص؛ ١٢ × ١٧ سم

ردمك : ١-٠٨-٨٦٤-٩٩٦٠

(النص باللغة السنهالية)

أ. العنوان

١-الإسلام

٢٢/٤٣١٩

ديوي ٢١٠

رقم الإيداع : ٢٢/٤٣١٩
ردمك : ١-٠٨-٨٦٤-٩٩٦٠

هَذَا هُوَ الْإِسْلَامُ

ඉස්ලාම් ඔබ අමතයි

පූර්විකාව

මිනිසා තමා ජීවත්වන මෙම පොළොව තලය ගැන සිතනවිටද, දිස්තිමත් තාරකාවන් පැහැදිලි පිළිවෙතින් පාවෙමින් පවතින අහස, විශාල කඳු, ඇලදොළ, ගංගාවන්, විවධ ගස් වර්ග, කෘෂි කර්මාන්ත, ජලය, සුළග, මුහුදු, ගොඩ බිම, දිවා රාතිය යනාදීන් මගින් අලංකාරවත් මෙළොව දකිනවිටද මේ සියල්ල නිර්මාණය කළේ කවරෙකුද ? යන ප්‍රශ්නය මනුෂ්‍ය මනුෂ්‍යව.

මිනිස් ජීවිතයට අත්‍යවශ්‍ය දෙයක්වූ ජලය අහසේ සිට පහළ කරන්නේ කවරෙකුද ? එමගින් පැළෑටි වර්ග, ගස්, මල් හා පළිතුරු වර්ග (පොළොවෙන්) බිහි කරන්නේ කවරෙකුද ? එමගින් මිනිසුන් හා සත්තුන්ට පානය කරවන්නේ කවරෙකුද? එම ජලය විනාශ නොවී (ප්‍රයෝජනව) පැවතීම සඳහා පොළව සකස් කළේ කවරෙකුද ?.

සෑම ද්‍රව්‍යයන්ටම ඒවාටම සුදුසු හා ඔබින ප්‍රමාණ ආකර්ෂණීය ශක්තිය පොළොව තලයට ලබා දුන්නේ කවරෙකුද ? මක්නිසාද යත්, එම ආකර්ෂණීය ශක්තිය අධිකවීමෙන් එම ද්‍රව්‍යයන් චලන යවීමට නොහැකි ස්ථාවරයකින් පවතින අතරම, එම ශක්තිය උණවූයේනම්, එම ද්‍රව්‍යයන් පොළොවේ රැඳී නොසිට ඉතිලේමින් පවතී.

මිනිසා නිර්මාණය කර, මහුව අලංකාරමත් රූපයට පරිවර්තන නය කළේ කවරෙකුද ?.

මිනිසා සිය ආත්මය ගැන සිතුවීම මහු පුද්ගලයට පත්වේ. මඹ එක්තරා පිළිවෙතින් ක්‍රියා කරන, මඹේ ශරීරයෙහි ඇති විවිධ අවයවයන් කෙරෙහි අවධානය යොමුකර සිතා බලන්න. ඒ අවයව වයන්හි ක්‍රියාවන් ගැන මඹ දන්නේ ස්වල්පයකි. ඒවා පිළිබඳ තීන්දුවක් කිරීමට මඹට හැකියාවක් නොමැත්තේය.

මඹ ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කරන සුළුග කෙරෙහි මඹේ සිත්පනත යොමුකර බලන්න. එම ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසය (හුස්මය) තත්පරයක් නැවතුනුව මඹේ ජීවිතය මඹට අහිමිවේවි. මෙය මඹට ලබා දුන්නේ කවරෙකුද ?.

මඹ පානය කරන ජලය, මඹ අනුභව කරන ආහාර, මඹ ගැවසෙන මෙම පොළොව් නලය, මඹ දකින අහස, මඹට දිස්ති මත් ආලෝකය ලබා දෙන ඉර හා මඹ දැසිත් දකින හඳ, තාරකා යනාදීන් කෙරෙහි මඹේ අවධානය යොමුකර සිතා බලන්න. මේ සියල්ල මවා නිර්මාණය කළේ කවරෙකුද ?.

තිසැකයෙන්ම, මහු අල්ලාහ් නමවූ දෙවියා හා මෙම විශ්වය හා එහි සියලු දේ මවා නිර්මාණය කළ අල්ලාහ්ය. මහු විශ්වයෙහි සැම දේම පාලනය හා පරිපාලනය කරන ඒකකයාය. මඹ මවා නිර්මාණය කළේද, මඹට ආහාර පාන සපයන්නේද, මඹට පණ පොවා මඹව ජීවත් කරවන්නේද, පසුව මඹගේ පණ මඹගේ වෙන්කර මඹගේ ජීවිතය මඹට අහිමි කරන්නේද මහුමයවේ. පෙර නොමැති මෙම විශ්වය නිර්මාණය කළ පරිදි පෙර නොසිටි මඹව නිර්මාණය කළේ මහුය.

මේ සියල්ල කෙරෙහි අවධානය යොමුකර සිතා බැලීමෙන් පසු, මෙම විශ්වය හා එහි ඇති සෑම දේ මවා තීර්මාණය කර ඇත්තේ නිශ්ප්‍රයෝජනයට බව බුද්ධිමනෙකුට සිතිය හැකිද? මිනිසුන් උපත ලද මේ පොළොව තලය මත ස්වල්ප කාලයක් ජීවත්වී පසුව මරණයට පත්වෙති. මේ සමග සියලු කාර්යයන් අවසන්වේ. කරුණු මෙසේනම්, මෙහි යථාර්තය කුමක්ද? අපව, මානව සංහතියෙහි තීර්මාණය කළේ කුමක්නිසාද?

මිනිස් නිර්මාණය කුමක් හඳුනාද ?

අල්ලාහ් මිනිසා මවා තීර්මාණය කළේ, මහුට පමණක් හැර අන් කිසියම් දෙයකට හෝ වන්දනාමානය නොකිරීම සඳහාය. එනම්, මහුට පමණක් වන්දනාමානය කිරීම සඳහාය. මහු වන් දනාමානය කිරීමේ ක්‍රමය පැහැදිලි කිරීම සඳහා මිනිස් සංහතිය කරා රජුල් හෙවත් පණිවිඩ කරුවන්ද කුතුබ් හෙවත් ධර්ම ග්‍රන් ඵද පහළ කළේය. කවරෙකු මහුට වන්දනාමානය කර මහුට කිකරවී මහු වැළැක්වූ දේ වැළකී සිටියේද, මහුට අල්ලාහ්ගේ තෘප්තිය ලැබේවි. එසේම, කවරෙකු මහුට වන්දනාමානය කිරීම ප්‍රතික්ශේප කරමින් මහුගේ අණට විරුද්ධකම් කරන්නේද, මහු අල්ලාහ්ගේ කෝපයට හා දඩුවමට පාත්‍රවේවි.

නිසැකයෙන්ම, අල්ලාහ් මෙලොව අමල් හෙවත් ක්‍රියවත් හා පරීක්ෂාවට අයත් ස්ථානයක් ලෙස බිහි කළේය. මෙලොවෙහි ජීවත්වන මිනිසුන් සීමිත කාලයකින් පසු මරණයට පත්වෙති. පසුව අල්ලාහ් මිනිසුන්ගේ ක්‍රියාවන් පිළිබඳව ප්‍රශ්න කිරීම හා එයට අදාල කුලිය (දායාදය හෝ

දඩුවම) පිරිනැමීම සඳහා අව සාන දිනයේ ඔවුන් සැම දෙනාට නැවත පණ පොවා නැගිටවූ වන්නේය.

එහි කිසිදු ඇසක් නොදුටු, කිසිදු නැතක් නොඇසූ හා කිසි යම් මිනිස් සිතෙහි වර්ණනා නොවූ දායාදයන් හා භාග්‍යයන් පිරි ස්වර්ගයක් පිහිටා ඇත. එය අල්ලාහ්ව විශ්වාස කර, ඔහුගේ අණට වහල්වී ජීවත්වූ විශ්වාසීන් සඳහා ඔහු නිර්මාණය කර ඇත. එසේම, කිසියම් මිනිස් සිතට නොහැඟන විවිධ දඩු වම් හා වෙදනා සහිත අපායයක් පිහිටා ඇත. එය අල්ලාහ්ව ප්‍රතික්ෂේපකර, ඔහු හැර අන් කිසියම් දෙයට හෝ වන්දනාමා නය කර හා ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි කරුණු පිටුපා මෙලොවෙහි කරුණු කෙරෙහි වහල්වී ජීවත්වූවන් සඳහා ඔහු නිර්මාණය කර ඇත.

ඉස්ලාමය යනු කුමක්ද ?

ඉස්ලාම් යනු, අල්ලාහ් විසින් තෝරා ගනු ලැබූ දිත් හෙවත් ජීවිත මගෙකි. එය අල්ලාහ්ට පමණක් වන්දනාමාන‍ය කිරීම හා තඹි මුහම්මද් (සල්) තුමාව පිළිපැදීමකි. අල්ලාහ් කිසියම් පුද් ගලයෙකුගෙන් හෝ ඉස්ලාමය හැර කිසියම් ධර්මයක් ජීවන මගක් ලෙස පිළි නොගනී. ඉස්ලාම් ධර්මය කිසියම් කෙනෙකුට පමණක් සීමාවූ මගක් නොවන අතර, එය විශ්වයේ සියලුම ජන‍යාට පොදුවූ ජීවන මගකි.

නිසැකයෙන්ම, අල්ලාහ් තම දාසයන්වූ මිනිස් සංහතිය කරා අප්‍රමාණ අණ කිරීම යොමුකර ඇති අතර, සමහර කාර්යයන් ඔවුන්ට තහනම් කර ඇත. කවරෙකු ඔහුට

වහල්වී ජීවත් වන්නේද, මහු ජයග්‍රාහිකයාය. එසේම, කවරෙකු මහු ප්‍රතික්ශේප කර මහුට විරුද්ධකම් කරන්නේද, මහු අලාහය හා විනාශයට පත් අවාසනා වන්නාය. ඉස්ලාම් ධර්මය තවකවූ ධර්මයක් නොවේ. එය මේ පොළෝ තලය මත මිනිස් ජීවිතය උදාවූ දා සිට තම මැවීමිටු මාතව සංහතිය වෙනුවෙන් අල්ලාහ් තෝරාගත් ධර්මයෙකි.

මිනිස් සංහතියේ ඉතිහාසය

අල්ලාහ් මිනිස් වර්ගයේ පියානන්වූ තබ් ආදම් (අලෙලෙ) තුමා මැවූ දා සිට මිනිස් සංහතියේ ඉතිහාසය ආරම්භ වේ. අල්ලාහ් මහුව මැටියෙන් මවා, මහුට රූප් හෙවත් පණ පොවා ලොවෙහි සෑම දෙයෙහි තම මහුට ඉගැන්වූවාය. පසුව, මහුට ගරු කිරීම සඳහා සප්දා හෙවත් ගෞරවාචාරය කරන ලෙස මලක්වරුන් හෙවත් සුරදුනවරුන්ට අල්ලාහ් අණ කළේය. සෑම මලක්වරුන්ම එම අණට කිකරුවී හිස තමා ගෞරවාචාරය කළහ. නමුත්, ඉබ්ලිස් හෙවත් සාතාන් පමණක් ආදම් තබ්තුමා කෙරෙහි ඊර්ෂ්‍යයා කරමින් අල්ලාහ්ගේ අණට කිකරු නොවී අහංකාර කමින් වැළකී සිටියේය. එබැවින්, අල්ලාහ් මහුව අහස් ලොව කරා විසිකර, තිත්දිනයෙකු හා දුර්භාග්‍ය වන්තයෙකු ලෙස පිටත් කරමින්, මහුට ශාපය, දුර්භාග්‍ය හා අපාය තිත්දු කළේය. එවිට ඉබ්ලිස් තමාට අවසාන දිනය තෙක් අවකාස ලබා දෙන මෙන් අල්ලාහ්ගෙන් අයැද සිටියේය. ඒ අනුව අල්ලාහ් මහුට අවකාස ලබා දුන්නේය. එවිට ඉබ්ලිස් ‘ආදම්ගේ පරමපරාවම මංමුලාවට පත්කරන බව’ දිවුරා ප්‍රකාශ කළේය.

පසුව, අල්ලාහ් ආදම් තම ජීවිතයේ ප්‍රීතිය භුක්ති විදීම සඳහා මහුගෙන් සිට මහුගේ බිරියට හවුනා මානාව තිර්මාණයකර, මිනිස් සිතෙන් සිතා වටහා ගැනීමට තොහාකි දායාදයන් හා භාග්‍යයන් සතු ස්වර්ගයෙහි ජීවත්වන ලෙස මවුන් දෙදෙනාට අණ කළේය.

අල්ලාහ් ඉබ්ලිස් හා මහුගේ සතුරුකම ගැනද මවුන්ට පැහැ දිළි කළේය. මවුන්ව පරීකෂාවට ලක්කරමින් සොදිසි කිරීම සඳහා ස්වර්ගයෙහි එක් ගසක් ගැන අවවාදකර එයින් කිසිවක් අනුභව තොකරමින් වැළකී සිටින ලෙස අණ කළේය. නමුත්, ඉබ්ලිස් මවුන්ගේ සිත්සතත්තල තපුරු සැක ඇතිකරමින්, එම ගසෙන් අනුභව කිරීම පිළිබඳව අලංකාරකර පෙන්නුම් කළේය. මා මබලාට යහපත් ලැබීම කෙරෙහි දේශනා කරන්නෙකු බව දිවුරා ප්‍රකාශ කරමින්, ‘මබලා මෙම ගසෙන් අනුභව කළේනම්, මබලා මෙහි තිරත්තරයෙන්ම ජීවත්වීමට හැක’ යනුවෙන් කිය.

ඉබ්ලිස් මවුන් දෙදෙනා මංවුලාවන තෙක් මවුන් සමග සිටිය. මවුන් දෙදෙනා එම ගසෙන් අනුභවකර තම දෙවියාට වරුද්ධ කම් කළහ. පසුව මවුන් තමන් කළ ක්‍රියාව ගැන ඉමහත් කණ ගාටුවට පත්වී, තම දෙවියා කෙරෙහි පාපොච්චාරණයෙහි යෙදී සිටින. අල්ලාහ්ද මවුන්ගේ පාපොච්චාරණය පිළිගනිමින් මවුන්ට පව සමාව ලබා දුන්නේය. නමුත්, මවුන්ව ස්වර්ගයෙන් සිට ඉවත් කර මෙම පොළෝ තලයට යැවුවේය. පසුව තබි ආදම් හා මහු ගේ බිරිය පොළොවෙහි ජීවත් වන්නට වූහ. අල්ලාහ් මවුන්ට අධික පරම්පරාවක් ලබා දුන්නේය. එම පරම්පරාව අද තෙක් විවිධ ගෝත්‍රයන් ලෙස ජීවත් වෙමින් සිටින්නෝය.

ආදම්ගේ පරම්පරාවට මානව සංහතිය අවසන් දිනයේදී අපාය යටම පිවිසිය යුතුය යන පටු වෙනතාවෙන්, මවුන් සුමගෙන් ඉවත් කිරීම, කුසල් ක්‍රියාවෙන් වැළකීම, අකුසල් ක්‍රියාවන් අලං කාර කිරීම හා අල්ලාහ්ගේ තෘප්තිය ලැබෙන කාර්යයෙන් ඇත් කිරීම යනාදී කරුණු කෙරෙහි මිනිසුන්ට ඉඛලීෆ් නිතර බාධා කරමින් සිටින්නේය. නමුත්, අල්ලාහ් තම මැවිල්ලත් නොමග නොයාම සඳහා මවුන්ට සත්‍යතාවය පැහැදිලි කරන, මවුන්ගේ ජයග්‍රහණය සඳහා සුමගෙහි යොමුකරන රුසුල් හෙවත් පණිවිඩ කරුවන් මවුන් කරා එවවෙයි.

ආදම් තඛිතුමාගේ අභාවයෙන් පසු දශක, ශත වර්ෂ (Ten century) කාල පරිච්ඡේදයක් මහුගේ පරම්පරාව අල්ලාහ්ගේ අණට කිකරුවී එක දේවත්වයෙහි ජීවත්වූහ. පසුව මවුන් අතර වන්දනාමානසෙහි ෂිර්ක් හෙවත් අල්ලාහ්ගේ වන්දනාමාන බල මහිමයට යමක් සමාන කිරීම ඇති විය. මවුහු අල්ලාහ් සමග මහු නොවන වෙනත් දේවද වන්දනාමානය කළහ. මිනිසුන් පිළි මයන් වැදීමට පටන් ගත්හ. එනිසා අල්ලාහ් මවුන් කරා තම ප්‍රථම රුසුල් හෙවත් පණිවිඩකරුවා වශයෙන් තඛි තුහ් (අලෙ) තුමාව එවවෙයි. එතුමා අල්ලාහ්ට වන්දනාමානය කිරීම කෙරෙහි මිනිසුන්ට කැඳවීම කළේය. පිළිමයන්ට වන්දනාමානය කිරීම තුරන් කළේය.

තුහ් තඛිතුමාගෙන් පසු තඛි හෙවත් වක්තෘවරුන්ගේ පැමිණීම අඛණ්ඩව පැවැතීය. මවුන් අල්ලාහ්ට පමණක් වන්දනා මානය කිරීම හා මහු හැර අන් කිසියම් දේ කෙරෙහි කරන වන් දනාමානයන් තුරන් කිරීම යන පදනම මත ඉස්ලාමහි මූල ධර්ම මය කරා මිනිසුන් කැඳවූහ. පසුව

තනි (අබ්‍රහාම්) ඉබ්‍රාහිම් (අලෙ) තුමා තම සමාජය පිලිම වැළුම තුරන් කිරීම හා වැළුම් පිදුම්වලින් අල්ලාහ් පමණක් ඒකත්වය කිරීම කෙරෙහි කැඳවීය. එතුමාගෙන් පසු තනිත්වය තනි (ඉස්මවෙල්) ඉස්මායිල් (අලෙ) තුමාටද, පසුව තනි ඉස්හාක් (අලෙ) තුමාටද පසුව තනි ඉස් හාක් (අලෙ) තුමාගේ පරම්පරාවටද ලැබිණ. තනි ඉස්හාක් (අලෙ) තුමාගේ පරම්පරාවෙහි ය:කුබ් (අලෙ), යුසුෆ් (අලෙ), මුසා (අලෙ), දාවුද් (අලෙ), සුලයිමාන් (අලෙ), හා ර්සා (අලෙ) යන්නන් විශිෂ්ඨ තනිවරුන්වූහ. තනි ර්සා (අලෙ) තුමා ගෙන් පසු ඉස්හාක් තනිතුමාගේ පරම්පරාවෙන් කිසියම් තනිවර යෙකු හෝ නොපැමිණීය. එතුමාගේ පරම්පරාවෙහි පැවැති තනිත් වය පසුව ඉස්මාරල් තනිතුමාගේ පරම්පරාවට මාරුවීය.

අල්ලාහ් මෙම පරම්පරාවෙන් තනිවරුන් හෙවත් වක්තාවරුන් ගේ හා රසුල්වරුන් හෙවත් දුතවරුන්ගේ අවසාන මුද්‍රාවක් වශ යෙන් තනි මුහම්මද් (සල්) තුමාව තොරා ගත්තේය. එතුමාගේ රිසාලත් දර්ශනය අවසාන දර්ශනයක් වශයෙන්ද, එතුමා වෙත පහළවූ ධර්ම ග්‍රන්ථයවූ අල්කූර්ආනය අල්ලාහ් විසින් මිනිස් සං භතියට පහළ කළ අවසන් පණිවිඩ වශයෙන්ද පත්වීය.

එබැවින්, තනි මුහම්මද් (සල්) තුමාගේ දර්ශනය, මිනිස් හා ජීන් වර්ගයන්ට, අරාබි හා අරාබි නොවන්නන්ට, සෑම කාලයට, සෑම ප්‍රදේශයට, සෑම සමාජයන්ට හා සෑම අවස්ථාවන්ට ඔබ්බ හා උචිතව සියලුම දේ අඩංගු පරිපූරණත්වයෙන් පහළවීය. එම දර්ශනය අඩංගු අල්කූර්ආනය දේශනා කරන දේට වඩා කිසිදු යහපතක් හෝ කුසලක්ද, එය අවවාද කරන දේට වඩා කිසිදු අයහපතක් හෝ අකුසලක්ද නොමැත.

නබි මුහම්මදු (සල්) තුමා

අල්ලාහ් මුහම්මදු (සල්) තුමාව රසූල් හෙවත් පණිවිඩකරුවන් ගේ අවසන් වන්තයා වශයෙන් එවූ අතර, එතුමාගේ දර්ශනය අවසාන දර්ශනය වශයෙන්ද පත් කළේය.

අල්ලාහ්ට පමණක් වන්දනාමානය කිරීම හා එයට විරුද්ධව මිනිසුන් වන්දනාමානය කරන පිලිම වැළුම හා මෙවැනි කාර්ය යන් සියල්ල තුරන් කිරීම තුලින් මිනිස් සමාජය සුමගට යොමු කිරීම සඳහා අල්ලාහ් එතුමාව එවූවේය.

නබි මුහම්මදු (සල්) තුමා, මහුගේ හතලිස්වන වියේදී වක්තෘ වරයෙකු වශයෙන් මක්කාවට එවන ලද්දේය. තනිත්වයට පත්වී මට පෙරද එතුමා තම සමාජය අතර ගොරවතිය වන්තයෙකු වශ යෙන්ද යහපත් ගුණාගයන්හි මිනිස් සංහතියේම උසස් වන්තයා වහයෙන්ද පත්ව සිටියේය. එතුමා සත්‍යතාවයෙන්ද, විශ්වාස භාව යෙන්ද, උසස් ශිලාවාරයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨයා ලෙසද හැඳින්වූ නිසා තම සමාජයින් විශ්වාසනීය (අල් අමීන්) පුද්ගලයා යන සංඥා නාම යෙන් කඳවුන්තට වූහ.

එතුමා කියවීමට හෝ ලියවීමට හෝ නොදන්නා උමිම් ලෙස සිටිය. අල්ලාහ් එතුමාට ශුද්ධවූ අල්කුර්ආන් නමවූ ධර්ම ග්‍රන්ථය පහළ කළේය. අල්ලාහ් මුලු මිනිස් සංහතියගෙන්ම ‘හැකිතම මෙවැනි ග්‍රන්ථයක් ගෙනෙන’ ලෙස අභියෝග කරන්නේය.

පරම්පරාව හා ජීවිතය

තඹ මුහම්මද් (සල්) තුමා, තඹ ඉබ්‍රාහිම් (අලෙ) තුමාගේ පුත්‍රයා වූ ඉස්මායිල් (අලෙ) තුමාගේ පරපුරෙහි හාමිම්ගේ පුත්‍ර යාවන අබ්දුල් මුත්තලිබ්ගේ පුත්‍රයා වූ අබ්දුල්ලාහ්ගේ පුත්‍රයාය. එතුමාගේ මව, සහ්‍රාගේ පුත්‍රයා වූ අබ්දුල් මනාෆ්ගේ පුත්‍රයාවන වහබ්ගේ දියණිය වූ ආම්නාය. සහ්‍රා තඹනායක තුමාගේ සියා ගේ සහෝදරයාය.

තඹතුමාගේ පියා අබ්දුල්ලාහ්, ආම්නා හා සමග විවාහවී සුළු කාලයක් ඇය සමග ජීවිතය ගත කළේය. ඒ අතර ඇය ගැබ්ගනී යක් බවට පත්විය. ඇය ගැබ් ගැනීමෙන් කිසිදු අසිරුරුවයට පත් නොවීය. ඇය, ක්‍රිස්තු වර්ෂ 571 හි සෞන්දර්‍යමත් රූපයෙන් හා ආරෝග්‍යමත් දේහයෙන් යුත් තඹතුමාව ජනිත කළාය.

එතුමා තම මවගේ ගර්භාගයෙහි සිටින අවස්ථාවේ පියා අබ් දුල්ලාහ් මරණයට පත්විය. එනිසා එතුමාගේ සියා වූ අබ්දුල් මුත් තලිබ් එතුමාට භාරකරුවෙකු ලෙස ඉදිරිපත්වී රුකවරණය දී ඇතිකරන්නට විය. එතුමා මවගෙන් දින තුනක් මවකිරි පානය කළේය. පසුව අබ්දුල් මුත්තලිබ් එතුමාට මවකිරි දීම සඳහා හලී මතුස් ස:දියියා තම වූ ගැමි ස්ත්‍රිය වෙතට භාර කළේය. අරාබි වරුන් තම දරුවන්ගේ ශක්තිමත් ශරීර වර්ධනය සඳහා මවුන්ට මවකිරි දීම සඳහා ගැමියන්ගෙන් ඉල්ලා සිටීම සිරිතක් ලෙස පැවැත්විණ.

හලීමතුස් ස:දියියා තඹතුමාට මවකිරි දීමේ කාර්යයෙහි පුදුම යක් දැවීය. ඇය මක්කාවට තම සැමියා සමග සෙමින් ගමන් කරන අසරණ කෙටි කොටුවෙක් මත පැමිණිය. තමුත් මක් කාවෙන් සිට ආපසු පිටත්වන අවස්ථාවේ

තනිතුවා නම ඔබකිසි වෙහි තබාගෙන ගියේය. සෙමින් ගමන් කළ කොටුවා වෙග යෙන් ගමන් කර, අන් සියලු වාහන පසුකර අභිබවා යන්නට විය. මගෙහි (රොත්තපිටින්) ගිය වාහන හිමියන් මේ ගැන ඉම හත් පුදුමයට පත්වූහ.

‘තම තනසෙහි කිරි ස්වල්පයක් පමණක් ඵරිම නිසා තම දරුවා අධික කුස ගින්නට පත්ව සැමදා අඩමින් සිටිය. තමුත්, තම තනසෙන් තනිතුවාට කිරි පෙවීමෙන් පසු තම තනසෙන් කිරි එරෙන්නට පටන් ගත්තේය. එනිසා ඇය තනිතුවාට හා තම දරුවාට කුස පිරෙන තරමට කිරි පෙවීමට සමත්විය’ යනුවෙන්ද, ‘තනිතුවාට මවකිරි දීමේ විශිෂ්ඨ භාග්‍ය ලැබීමෙන් බණු සඳ් ගෝත්‍රයේ වියලී තත්ත්වයෙහි පවති තම ඉඩම හා සිව්පාවත් සාරවත්වූ අතර, තම දිලිදුකම හා අසරණකම සියල්ල පොහො සත් තත්ත්වයට පරිවර්තනයවූ බවද ඇය පවසන්නීය.

වසර දෙකකින් පසු හලීමා, තනිතුවාට මක්කාවෙහි සිටින එතුමාගේ මව වෙත කැඳවාගෙන ගොස් එතුමාගේ භාග්‍යයෙන් තමාට සිදුවූ වෙනස්වීම් ගැන සිතූ ඇය දෙවැනි වරටත් එතුමාට තම රුකවරණයේ රඳවා ගැනීමට එකඟවන ලෙස ආමිතාගෙන් බලවත් ඉල්ලීමක් කළේය. එයට ආමිතාද එකඟවිය. හලීමා තම සිත් තුල ඉමහත් ප්‍රීතිය පිරිවරමින් එම දරුවාව තැවත වරක් රුගෙන බණු සඳ් ගෝත්‍රයෙහි තම නිවස බලා ආපසු පැමිණිය.

මින් දෙවසරකින් පසු එනම, තනිතුවාගේ සිව්වැනි වියේදී හලීමා එතුමාට සිය මව්වත ආමිතා වෙත භාර කළේය. ආමිතා තමා මරණයට පත්වන තෙක් එනම, තනිතුවාගේ

හයවැනි විය තෙක් රුකවරණය ලබා දුන්නාය. ආමිනාගේ මරණයෙන් පසුව එතුමාගේ සියාච්ච අබ්දුල් මුත්තලිබ්ද, මහුගේ මරණයෙන් පසු ලොකු තාත්තාච්ච අබ්දුතලිබ්ද එතුමාට රුකවරණය ලබා දුන්නේය. අබ්දුතලිබ් ආර්ථික වශයෙන් දිළිඳුකමින් සිටියද, එතුමාට තම දරුවන් සේම රුකවරණය ලබාදී ඇති කළේය, එහෙයින්, එතුමා ආඩම්බර පීඩනයට යොමු නොවීය.

තබ්තුමා තම කිරි සහෝදරයින් සමග බණු සෑදී ගෝත්‍රයන් වසන ගම්මානවල බැටළුවන් බලා ගැනීමට අදහස් කළ නිසා, මක්කා වාසින්ගේ බැටළුවන් බලා ගැනීමට පටන් ගත්තේය. එතුමා එමගින් තමාට ලැබෙන කුලිය තම ලොකු පියාච්ච අබ්දු තලිබ්ට ලබා දුන්නේය.

පසුව එතුමා තම දොලොස්වැනි වියේදී තම ලොකු පියා අබ්දු තලිබ් සමග වෙළඳ කටයුතු සඳහා සිරියා (ෂාම්) දේශය කරා ගමන් කළේය. පසුව මක්කා නගරයේ ධනවත් ස්ත්‍රීයච්ච කුවයි ලිද්ගේ දියණියවන කදිජාගේ වෙළඳ භාන්ඩ රැගෙන එතුමා නැවත වරක් වෙළඳාම සඳහා පිටත්වීය. එතුමා වෙළඳ කටයුතු අවසන්කර, ලාභය දෙගුණකර පැමිණීම නිසා, කදිජා එතුමාට අත් අයට ලබා දෙන කුලියට වඩා වැඩි කුලියක් ලබා දුන්නේය.

කදිජාගේ වහළාච්ච මෙසරා තබ්තුමා සමග කළ සිරියා ගම නේදී ඇය එතුමාගෙන් දුටු විශිෂ්ට යහපත් ගුණාග හා උසස් ශ්‍රේෂ්ටභාවය පිළිබඳව කදිජාට පැහැදිලි කළේය. එයින් කදිජාට එතුමා පිළිබඳ තද ඇල්මක් ඇතිවී, එතුමාට තම සැමියා ලෙසට පත් කිරීමට අදහස් කළේය. කදිජා මීට පෙර විවාහවී සැමියා අත්ත‍්‍රාච්ච කාත්තාවකි. එබැවින්, තබ්තුමා හා කදිජා අතර භාග්‍ය මත් විවාහය සිදුවිය. එවිට

තනිතූමා විසිපස් වියට පත්ව සිටී අතර කදිඡා හතලිස් වන වියට සමිපව පත්ව සිටියාය.

තනිතූමා හතලිස්වන වියට ලගාවන විට තනියමන් කාලය ගත කිරීමට අදහස් කළ බැවින්, මක්කාවෙන් පිට පිහිටා ඇති හිරා තමවූ කඳු ගුහාවේ තනියමන් හා අසාමාන්යෙන් සිටින්නට විය. එහි අධික රාත්රීන් රැදී සිට වන්දනාමාන්ය කළේය. පසුව, ආපසු තිවසට පැමිණ (නැවත එහි යාම සඳහා) ආහාර පානයන් පිළියෙල කරන්නට විය.

දිනක් එතූමා හිරා ගුහාවෙහි සිටියදී මලක් හෙවත් සුරදුන වරයාවූ පිබිරිල් (අලෙ) තූමා අහසෙන් සිට පැමිණ, ‘ඉක්රල- පාරායනය කරන්න’ යනුවෙන් පැවැසීය. එතූමා ‘මා පාරායනය කිරීමට තොදනිමි’ යනුවෙන් කීය. දෙවැනි වරටත් ‘ඉක්රල- පාරායනය කරන්න’ යනුවෙන් පැවැසීය. එතූමාද ‘මා පාරායනය කිරීමට තොදනිමි’ යනුවෙන් කීය. තෙවැනි වරටත් ‘ඉක්රල- පාරායනය කරන්න’ යනුවෙන් පැවැසීය. එයටද එතූමා ‘මා පාරා යනය කිරීමට තොදනිමි’ යනුවෙන් කීය. තනිතූමාගේ සෑම පිළි තුරකින් පසුම පිබිරිල් (අලෙ) තූමා, තනිතූමා අසිරුථාවයට පත්වන තරමට තම පසුව මත තදකරමින් ආලිංගනය කළේය. තෙවැනි වතාව මෙසේ ආලිංගනය කර අතහැරීමෙන් පසු, එතූමා අල්කුර්ආනයෙහි ප්‍රථමයෙන් පහළවූ පහන සඳහන් වැකිය පාරා යනා කළේය.

﴿اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ، خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ، اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ،

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ، عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ﴾ [العلق : 1-5]

සෑම දේ මවා තීර්මාණය කළ මත දෙවියාගේ නාමයෙන් පාරා යනා කරන්න. මහු අලක් යනු ස්ථාවරයේ සිට මිනිසා මවා තීර් මාණය කළේය. පාරායනා කරන්න. මත දෙවියා ඉතා දානවත්ත යාය. මහු පැනය මගින් මිනිසා නොදන්නා දේ සියල්ලම මහුට ඉගැන්වීය. (අල්කුර්ආන්-96:1-5)

අල්ලාහ්ගෙන් සිට වහි හෙවත් දේව හෙළිදරව්ව තබා මුහම් මදු (සල්) තුමාට පහළවීම ආරම්භ වූයේද, අධ්‍යාපනික දැනුම් ඥානය ලබාගැනීම කෙරෙහි අණකරන හා මිනිස් තීර්මාණයේ ආරම්භය ගැන පැහැදිලි කරන මෙම වදන් මගින්ය.

හිරා ගුහාවෙන් සිට තබාතූමා බියෙන් වැවුලන සිතින් තම බිරිඳ කදීජා (රලි) තුමිය වෙත ආපසු පැමිණ, මාව පොරවන්න, මාව පොරවන්න යනුවෙන් කිය. එතුමා බියෙන් මිඳෙන තෙක් පොරවා තැබුවාය. එතුමා තමාට සිදුවූ දේ ගැන කදීජා (රලි) තුමියට පැහැදිලිකර, තමා තම ජීවිතය ගැනද බියවන බව පැවැ සිය. එයට කදීජා (රලි) තුමිය ‘එසේ නොව, අල්ලාහ් මත දිවුරා කියමි. අල්ලාහ් මතතුමාට කිසි දිනක නින්දා නොකරයි. තිසෑක යෙත්ම, මතතුමා ඥානීන් සමග එක්ව සිටින්නේය. දුෂ්කරතාව යන් ඉවසා සිටින්නේය. තැනි බැරි අයට උපයා දෙන්නේය. අමුත්තන් සළකා ගරු කරන්නේය යථාර්තයෙන් අසිරුතාවයට පත් අසරණයන්ට උපකාර කරන්නේය’ යනුවෙන් කිය.

පසු දිනක් සුරදුනවර පිබිරිල් (අලෙල) තුමා තබාතූමා වෙත දෙවැනි වරටත් පැමිණියේය. මෙය තබාතූමා දිනක් ‘මා ඇවිදමින් සිටින විට අහසෙන් ශබ්දයක් ඇසින. මා දැස්

මසවා බැලුවට හිරා ගුහාවෙහි මා වෙත පැමිණ සුර දුනායා ව දිටිමි. එවිගස මා බියට පත්වුයෙමි. නමුත්, එය ප්‍රථම වතාවේ මා බියට පත්වූ සේ නොවෙයි' යනුවෙන් පැවැසීය. පසුව එතුමා තම නිවසට පැමිණ පොරොත්තයකින් පොරවාගෙන සිටිය. පසුව පහත සඳහන් දේව වදන පහළවීය.

﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ، قُمْ فَأَنْذِرْ، وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ، وَوَيْلِكَ فَطَهِّرْ، وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ﴾

[المذثر : 1-5]

(පොරොත්තයකින්) පොරවමින් සිටින්නාණෙනි, මඹ නැගිට (මිනිසුන්හට) අවවාද කරන්න. මඹ දෙවියාව (ශ්‍රේෂ්ඨභාවයෙන්) ආඩම්බර කරන්න. තවද, මඹගේ ආඥම් පැළඳුම් පවිත්‍රභාවයෙන් තබා ගන්න. තවද, අපවිත්‍රකම පිළිකුල් කරන්න. (අල්කුර්ආන්-74:1-5)

මෙහි තේරුම, '(පොරොත්තයකින්) පොරවමින් සිටින තනිතු මනි, මඹ නැගිට, අල්කුර්ආනය ගැන මිනිසුන්ට අවවාදකර, අල් ලාහ් කරා කැඳවීමේ කාර්ය මවුත් අතර පතුරුවන්න. අපවිත්‍ර තාවයෙන් සිට මඹ ආඥම් පැළඳුම් පවිත්‍රකර සිටින අතර. පිළිම වැඳුම (වන්දනාමානය කිරීම) පිළිකුල් කරන්න' යන්නේය.

පසුව වහි හෙවත් දේව හෙළිදරව්ව අඛණ්ඩව පහළවීය. අල් ලාහ් තබි මුහම්මද් (සල්) තුමාට අල්ලාහ්ට පමණක් වන්දනාමා තය කිරීම කෙරෙහි හා ලෝවැසියන් වෙනුවෙන් අල්ලාහ් විසින් පිළිගනු ලැබූ ඉස්ලාම් ධර්මය කරා කැඳවන මෙන් අණ කළේය. එනිසා තබි මුහම්මද් (සල්) තුමා සුක්ෂ්ම භාවයෙන් හා යහපත් දේශනා මාර්ගයෙන් කැඳවීමට පටන් ගත්තේය.

තඬි මුහම්මද් (සල්) තුමාගේ මෙම කැඳවීමට ස්ත්‍රීන්ගෙන් කදිපා (රලි) තුමියද, පිරිමින්ගෙන් අබුබකර් සිද්දික් (රලි) තුමාද, කොල්ලන්ගෙන් එතුමාගේ ලොකු පියාගේ පුත්‍රයා වූ අලි බිත් අබි තාලිබ් (රලි) තුමාද සවන්දී පිළිගත්හ. පසුව, මිනිසුන් ඉස්ලාම් ධර්මය කරා අඛණ්ඩව පිවිසීමට පටන් ගත්හ. එනිසා මුජර්ක් වරුන් හෙවත් වන්දනාමාන්‍ය කිරීමෙහි අල්ලාහ්ට සමාන කරත් තත්ගේ හිරිහැර එතුමාට උග්‍රව සිදුවන්නට විය.

එතුමා මක්කාවෙහි දහතුන් (13) වසරක කාලයක් කැඳවීමේ කාර්යයෙහි අඛණ්ඩව තිරනවී සිටියේය. එතුමාට හා එතුමාගේ සහායා හෙවත් ශ්‍රාවකරුවන්ට කාෆිර්වරුන් (ප්‍රතික්ශේප කරත් තත්)ගේ හිරිහැර අධිකවන්නට විය. එනිසා එතුමා තම ශ්‍රාව කරුවන් සමග මදිනාව කරා හිජ්රත් (පලා) යන්නට වූහ. වසර කිහිපයකින් පසු ආපසු මක්කාවට පැමිණෙන තෙක් එතුමා මදිනාවේ කැඳවීම් කාර්යයෙහි තිරනවී සිටිය. පසුව තම පවුලේ දොතීන් සෑම දෙනා ඉස්ලාම් ධර්මය කරා පිවිසෙන්නට වූහ.

තඬිත්වයට පෙර හතලිස් (40) වසරක්ද, මින් පසු තඬිවරයා වශයෙන් විසිතුන් (28) වසරක්ද තම ජීවිතය ගත කළ තඬි මුහම්මද් (සල්) තුමා තම හැටතුන් (63) වියේදී අභාවයට පත්විය. අල්ලාහ්, එතුමාගෙන් ඊසාලත් හෙවත් දර්ශනය අවසන් කළේය. විශ්වයේ මානව සංහතියට එතුමාව පිළිපැදීම අනිවාර්ය කළේය. කවරෙකු එතුමාව ආදර්ශයට ගෙන පිළිපදින්නේද, මහු මෙලො වෙහි භාග්‍ය වන්නයාවත අතර, පරලොවෙහි ස්වර්ගය දායාදයක් ලෙස ලබන්නෙකු වෙයි. කවරෙකු එතුමාව ප්‍රතික්ශේපකර, එතු මාට විරුද්ධකම්

කරන්නේද, ඔහු මෙලොවෙහි දුර්භාග්‍ය වන්න යාවන අතර, පරලොවෙහි අපාය දායාදයක් ලෙස ලබයි.

එතුමාගේ විශේෂවෙන් පසු එතුමාගේ සහායා හෙවත් ශ්‍රාව කරුවන් එතුමාගේ මාර්ගය අනුගමනය කළහ. එතුමා කළ කැඳවීමේ කාර්ය ප්‍රචාරය කරමින් ලොවෙහි ඉස්ලාම් ධර්මය පතු රත්තට වූහ.

තබ්තුමාගේ ගුණාංග

තබ් මුහම්මද් (සල්) තුමා මිනිසුන් අතර ඉමහත් ගුණාංග ශීලයා ලෙස සිටියේය. තබ්තවයට පෙරද එතුමා මෙම ගුණාංග යෙත් විශිෂ්ට වශයෙන් හැඳින්වීය. තබ්තවයට පසු මෙම ගුණාංග වර්ධනය වන්නට විය. අල්ලාහ් තභාලා අල්කුර්භානයෙහි එතුමා ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَأَنَّكَ أَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ [القلم : 4]

(තබ්තුමන්) ඔබ උතුම්වූ ගුණාංග ශීලයෙන් සිටින්නේය. (අල්කුර්භාන්-68:4)

එතුමා මිනිසුන් යහපත් ගුණාංග ශීලය කරා කැඳවීය. කුමන ශ්‍රේෂ්ඨ ගුණාංගයක් කරා එතුමා තම සහායාවරුන් කැඳවූයේද, එතුමා ඔවුන් අතර එම ගුණාංගයන්හි ආදර්ශ වන්නයා ලෙස සිටිය. එතුමා තමා අණකරන නීතිරීතින් හා දේශනා ඔවුන් අතර වැපිරීමට පෙර, උතුම් ගුණාංගයන් තම ජීවිතයෙහි අනුගමනය කිරීම ගෙන් ඔවුන් අතර වැපුරුවේය.

තබ්තුමාගේ ශ්‍රාවකරුවෙකවූ අනස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

[حَدَّثَنَا النَّبِيُّ ﷺ عَشْرَ سِنِينَ ، وَاللَّهِ مَا قَالَ لِي : أَفِّ قَطُّ ، وَلَا قَالَ لِي شَيْءٌ
لَمْ فَعَلْتُ كَذَا ؟ وَهَلَّا فَعَلْتُ كَذَا ؟] (رواه مسلم)

මා තනි මුහම්මද් (සල්) තුමාට වසර දහයක කාලයක් සේවක යෙකු ලෙස කටයුතු කළෙමි. එතුමා මාහට කිසිදු අවස්ථාවක ‘ච’ යනුවෙන් පිළිකුල් ලෙස නොකිවවෙය. කිසියම් කාර්යයක් පිළිබඳව ඇයි මෙසේ කළේ ? ඇයි මෙසේ නොකළේ ? යනුවෙන් ද නොඇසීය.

(මුස්ලිම් ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

[كُنْتُ أَمْسِي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَعَلَيْهِ بُرْدٌ غَلِيظُ الْحَاشِيَةِ ، فَأَذْرَكُهُ أُعْرَابِيًّا
فَجَبَدَهُ جَبْدَةً شَدِيدَةً ، حَتَّى نَظَرْتُ فِي صَفْحَةِ عَاتِقِ رَسُولِ اللَّهِ وَوَقَدْ أَتَرْتُ بِهِ
حَاشِيَةَ الْبُرْدِ مِنْ شِدَّةِ الْجَبْدَةِ ، ثُمَّ قَالَ : يَا مُحَمَّدُ مُرِّي لِي مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي
عِنْدَكَ ! فَأَلْتَفَتَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ ، وَضَحِكَ ، وَأَمَرَ لَهُ بِعَطَاءٍ] (رواه البخاري)

මා තනිතුමා සමග ගමනක යෙදී සිටියෙමි. එතුමා මත මහන දාර (වාට්ටි)යෙන් යුත් පොරෝතාවක් තිබිණ. එම අවස්ථාවෙහි එහි පැමිණ ගැමියෙකු, පොරෝතාව අල්ලා තදෙන් ඇද්දේය. මා එතුමාගේ උරහිස බැලීමි. පොරෝතාව තදෙන් ඇදූ නිසා එහි දාරයේ සළකුණ පෙනින. පසුව මහු ‘මුහම්මද්, මඟ සතුව ඇති අල්ලාහ්ගේ සම්පත් වලින් මාහට නිකුත් කරන ලෙස අණ කරන්න’ යනුවෙන් කීය. එවිට එතුමා මහු කරා බලා සිතහව්, මහුට එයින් නිකුත් කරන මෙන් අණ කළේය. (බුහාරි ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

තනිතුමාගේ බිරිඳ ඇයිෂා (රලි) තුමියගෙන් තනිතුමා තම නිවසෙහි කුමණ කාර්යයෙහි යෙදෙන්නේද ? යනුවෙන්

අසන ලද්දේය. එයට එතුමිය ‘එතුමා නිවැසේ කටයුතුවලින් (නමාගේ බිරිඳත්) සහාය දක්වන්නේය. සලාතයේ (නැමදුමෙ)හි වෙලාව පැමිණ විගස වුව හෙවත් දෝවනසකර සලාතය සඳහා පිටත්වත් තේය’ යනුවෙන් පැවසුවාය.

අබ්දුල්ලාස් බින් හාරිද් (රලි) තුමා නබිතායක තුමා ගැන මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

[ما رأيتُ أحداً أكثرَ تَبَسُّماً مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ] (رواه الترمذی)

තබ් මුහම්මද් (සල්) තුමාට වඩා මද සිතහවුන කිසිදු පුද්ගල යෙකු හෝ මා නොදිටිමි. (නිරිමිදි ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

තබ් මුහම්මද් (සල්) තුමාගේ විශිෂ්ට පොද්ගලිකත්වය ප්‍රසිද්ධියකි. කිසියම් දෙයකින් හෝ ලෝභකමක් නොකරන ධාතවත් තයා ලෙසද, සත්‍යභාවයට පිටුපා නොයන ධෙරිය වත්තයා ලෙසද, ප්‍රශ්නවලදී නින්ද කරනවිට කිසිවිටක හෝ අසාධාරණය නොකරන නීති ගරුක පුද්ගලයා ලෙසද, තම මුලු ජීවිතයෙහිම සත්‍ය වත්තයා හා නම්බුකාරයා ලෙසද සිටියේය.

තබ් මුහම්මද් තුමාගේ ශ්‍රාවකරුවකුවන අතස් (රලි) තුමා මෙසේ වාර්තා කරන්නේය.

[مَا سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ فَفَأَلَّ لَأ] (رواه البخاري ومسلم)

තබ් මුහම්මද් (සල්) තුමාගෙන් කිසියම් දෙයක් හෝ අයැද, එතුමා එය නොමැති බව කිසිදු අවස්ථාවක නොපැවැසුවේය. (බුහාරි හා මුස්ලිම් ග්‍රන්ථ ඇසුරෙනි)

තබ් මුහම්මද් (සල්) තුමා, තමාද මවුත් සේම සහෝදරයෙකු ලෙස සිතමින් තම ශ්‍රාවකරුවන් සමග

එකට එක්වී විහිළුවෙහි යෙදෙන්නේය. ඔවුන්ගේ දරුවන් සුරතල්කර විනෝද කරන්නේය. දරුවන් නමාගේ ඔඩොක්කුවෙහි වාඩි කරවා ගන්නේය. ආගන්තුක සංග්‍රහය හා මිනිසුන්ගේ අවශ්‍යථාවන් සඳහා නමාට කෙරෙන ආරයුම් පිළිගන්නෙකු ලෙසද, රෝගීන්ගේ ලෙඩ දුක් ගැන විමසන්නෙකු ලෙසද, තමන්ගෙන් සිදුවන වැරදිම සඳහා ඔවුන් පවසන තිදහසට කරුණු පිළිගන්නෙකු ලෙසද සිටියේය. එතුමා තම ශ්‍රාවකරුවන් ඔවුන් ප්‍රියවන තමවලින් කැඳවන්නේය. ඔවුන් කිසි කෙනෙකුගේ කථාබහලට බාධා නොකරන්නේය.

තජ්ජාමි රජුගේ දුක පිරිස පැමිණ අවස්ථාවේ තබී මුහම්මද් (සල්) තුමා ඔවුන්ට ආවතේව කරන්නට වීය. එවිට එතුමාගේ ශ්‍රාව කරුවෙකු ‘මඹතුමා වෙනුවෙන් (ඔවුන්ට ආවතේව කිරීමට) අපි සිටින්නෙමු’ යනුවෙන් කීය. එයට එතුමා ‘ඔවුහු අප සහෝදර යන්ට ගරු කළහ. එනිසා මා ඔවුන්ට ආවතේව කිරීමට ප්‍රියවෙමි’ යනුවෙන් පැවැසීය.

තබී මුහම්මද් (සල්) තුමා ‘නියත වශයෙන්ම, මා දාසයෙකු ආභාරපාන අනුභව කරන සේම ආභාර පාන අනුභව කරන හා දාසයෙකු අසුන්ගන්නා සේම අසුන්ගන්නා දාසයෙකි’ යනු වෙන් පවසන්නේය. එතුමා බුරුවා මත ගමන් කරන්නේය. දුප්පතුන්ගේ ලෙඩ දුක් විමසන්නේය. දළිත්දත් හා සමග එකට වාඩිවී පරස්පරයෙන් හැසිරෙන්නේය.

ප්‍රකට දර්ශන විශාරද තෝමස් කර්ලිල් (Thomas Curlil) තම අල්-අබ්තාල් (විශිෂ්ට ප්‍රකට විශාරදයින්) යන ග්‍රන්තයෙහි තබී මුහම්මද් (සල්) තුමා ගැන ක්‍රිස්තියානි

සමාජය අමතා දීර්ග වග යෙත් කරුණු පහදා ප්‍රකාශ කරයි. මහු එම ග්‍රන්ථයෙහි ‘කව රෙකු මෙම කාලයේ ඉස්ලාම් ධර්මය අසත්‍ය බවත්, නබි මුහම් මදු (සල්) තුමා අසත්‍ය හා වාචාකරුවා බවත් දොස් කියන්නන්ට කන්දී අසා සිටින්නේද, මහු ඉමහත් වැරදි සහගත හා උණනා පුද්ගලයෙකු බවට සැලකේ’ යනුවෙන් පවසයි.

නබිතුමාගේ ආශ්චර්යයන්

නිසැකයෙන්ම, භාෂා ගෞරවය පණිවිතයින් පවා අසමත් කළ නබිතුමාට පහළවූ ශ්‍රේෂ්ඨ අල්කුර්ආනය විශිෂ්ට ආශ්චර්යයෙකි. අල්ලාහ් මෙම අල්කුර්ආනයෙහි ඇති එක් පරිච්ඡේදයක් හෝ ගෙනෙන ලෙස මානව සංහතිය අමතා අභියෝග කරන්නේය. කුෆෆාර් හෙවත් ප්‍රතික්ශේප කරන්නන් මෙම අභියෝගයට මුහුණ දීමට තොහාකි බව පිළිගත්හ. මෙම අභියෝගය සදා කාලීනව පවතින්නේය.

මක්කාවෙහි විසූ කාෆිර්වරුන් මුහම්මද් (සල්) තුමාගෙන් වන්දුයා දෙකට පළා පෙත්වන මෙන් අභියෝග කළ විට, එතුමා අල්ලාහ්ගෙන් මේ පිළිබඳව ප්‍රාර්ථනා කළේය. එවිගස වන්දුයා කොටස් දෙකට පැළිය. එතුමාගේ ඇඟිලි අතරෙහි සිට කීප වතා වත් ජලය උනන්නට විය. එතුමාගේ අතෙහි තිබූ ගලක් අල් ලාහ්ව තස්බීහ් (ප්‍රශංසා) කළේය. එතුමාට වහදී සාතනය කිරීම සඳහා යහුදි (යුදෙව) කාන්තාවක් ත්‍යාග කළ වහ තැවූ එළ මස් එතුමා සමග කවා කළේය.

එක් ගැමි අරාබිවරයෙක් නබිතුමාගෙන් තමාට සාධකයක් පෙත්වන මෙන් අයැද සිටී කළ එතුමා ගලකට

අණ කළේය. එය පැමිණියේය. පසු නැවත එයට අණ කළේය. එය ආපසු තම ස්ථානයට ගියේය. කිරි නැති එළවකුගේ කිරි බුරුල්ල එතුමා තමනින් පිරිමැදීය. එහි කිරි එරෙත්තට විය. එයින් එතුමා කිරි දොවා තමාද පානය කර, තම මිත්‍රයා අබ්බාකර් (රලි) තුමාටද පානය කිරීමට ලබා දුන්නේය. අලි බිත් අබ්බාලිබ් (රලි) තුමා ගේ ඇස් රෝගයට පත්වූ අවස්ථාවේ තබිතුමා තම කෙළ ඔහුගේ ඇසෙහි පිරිමැදීය. එවිගසම එය සුවවිය. එක් සහාබිවරයෙකුගේ කකුලෙහි තුවාලයක් සිදුවූවිට තබිතුමා එම ස්ථානය පිරිමැදීය. එවිගසම එය සුවවිය.

තබිතුමා තම සහාබා වරයෙකුට අතස් බිත් මාලික් (රලි) තුමාට දිරිසායුෂය, අධික සමපත්, අධික දරුවන් හා පොහොසත් කම (බරකත්) ලබාදෙන ලෙස ප්‍රාර්ථනා කළේය. ඔහුට දරුවන් 120 දෙනෙක් ඉපදීය. ඔහුගේ රටඉදි ගස්වල වසරකට දෙවරක් ගෙඩි හැදෙන්නට විය. රටඉදි ගස්වල පොදුවෙන් වසරකට එක් වරක් පමණක් ගෙඩි හැදීම සිරිතකි. ඔහු වසර 120 ක කාලයක් ජීවත්විය.

තබිතුමා (දිනක්) මිමබර්හි (දේශනා කුටියෙහි) සිට දේශනා කළ අවස්ථාවේ මිනිසුන් (එවිට පැවැතී) සාගතය පිළිබඳව එතු මාට පැමිණිලි කළහ. එතුමා අල්ලාහ් වෙත ප්‍රාර්ථනා කළේය. එවිට වලාකුළු නොතිබූ අහසේ වහාම කඳු සේ වලාකුළු නැගිට රළුග ජුම්ආ දිනය (සිකුරාදා) තෙක් තද වර්ෂාවක් වහින්නට විය. (නැවත ඔවුන්) අධික වැස්ස පිළිබඳව එතුමාට පැමිණිලි කළහ. එතුමා අල්ලාහ් වෙත ප්‍රාර්ථනා කළ විගස වැස්ස නැවතීය. මිනි සුන් ඉර උෂ්ණයෙහි ඇවිදමින් පිටත්වන්නට වූහ.

තඹ ලුහම්මද් (සල්) තුමා කන්දක් (යුද්ධයට සහභාගිවූ) වැසි යන් දහස් දෙනාට නිරිගු පිටි ‘සාඅකින්’ (සාමාන්‍යයෙන් කිලෝ දෙකහමාරක ප්‍රමාණයකින්) හා එළු මස් ස්වල්පයකින් ආහාර සැපයීය. මවුන් කුස පිරෙන්නට අනුභව කරමින් පිටත් වූහ. තවුදු, එම ආහාරය සුළුවෙන් හෝ අඩු තොවිය.

තඹ (සල්) තුමාව සාතනය කිරීම සඳහා එතුමාගේ නිවස වට කරමින් සිටි කුරෙමිවරුන් 100 දෙනාගේ ඉදිරියෙහි මවුන්ගේ ලුහුණු මත පස් ඉසමින් පිටත්ව ගියේය. මවුහු එතුමාව තොදි විය. එසේම, තඹතුමා සාතනය කිරීම සඳහා සුරාකා බිත් මාලික් එතුමා පසු පස්සෙන් ලුහු බැඳමින් ගියේය. තඹතුමා වෙත ළඟාවූ විට එතුමා මහුට එරෙහිව ප්‍රාර්ථනා කළේය. එවිගස මහු පැමිණි අශ්වයාගේ කකුලු පොළොවහි එරෙන්නට විය.

තඹ ලුහම්මද් (සල්) තුමාගේ ආශ්වර්යයන් ඉතාමත් අධිකය. මේවා සියල්ල එතුමාගේ රිසාලත් (දුන්නත්වයෙ)හි සත්‍යභාවය තහ වුරු කිරීම සඳහා අල්ලාහ් එතුමාට පිරිනැමූ දායාදයන්ය.

ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි ජදනාම

අල්ලාහ් කෙරෙහි විශ්වාස කිරීම

අල්ලාහ් කෙරෙහි විශ්වාස කිරීම ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි මූලිකත් වයකි. අල්ලාහ් විශ්වාස කිරීම යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ, අල්ලාහ් සිටින බව ස්ථිර වශයෙන් විශ්වාස කිරීමකි. මහු සෑම දෙනා පෝෂණය කරන්නා හා පාලනය කරන්නාද, සියලු මැවිල්ලක්ම මැවූ එකම මවන්නාද, මෙම විශ්වය පාලනය කරන්නාදවෙ. කිසි යම් සහකරුවෙකු හා සමාන කරුවෙකු නොමැති, සියලු වන්දනාමාන බල මහිමයට හා අඳහිමවලට සුදුසු එකම නැතැත්තා හෙතෙම මහුමය. මහු ගුණවත්කමෙන් හා ශීලාවාරකමෙන් පරිපූර්ණවූ හා සෑම අඩුපාඩු හා උණනාවයෙන් පවිත්‍රවූ කෙනෙකි. මහු කිසියම් මැවිල්ලකට හෝ සමාන නොවන්නෙකි.

කවරෙකු මෙම විශ්වය හා එහි ඇති විවිධ මැවීම් කෙරෙහි තම සිත යොමුකර සිටින්නේනම්, ඒ කිසිවක් ස්වභාවයෙන් ඇති නොවූ බවද කිසියම් මවන්නෙක මගින් තොරව ඒවා තිර්මාණය නොවූ බවද, ඒ සියල්ල මවන ලද්දේ අල්ලාහ් විසින් බවද මහුට දැන ගැනීමට හැකිවේ.

මලක්වරුන් විශ්වාස කිරීම

මලක් හෙවත් සුරදුනවරුන් ගුප්ත ලෝකයෙහි සිටින පිරිසකි. මවුහු අල්ලාහ්ට වන්දනාමානය කිරීම සඳහා මවනලද අයයි. මවුන්ට මවා පෝෂනය කරන ශක්තියක්ද, වන්දනාමාන යට සුදුසුකමක්ද මවුන්ට නොමැත. අල්ලාහ්

මවුන්ට තම අණට සම්පූර්ණයෙන් කිසිවක් පිළිපැදීමේ ස්වභාවයද, ඒවා නිසියාකාරීව ඉටුකිරීමේ ශක්තියද ලබාදී ඇත.

මුස්ලිම්වරයා, මලක්වරුන් සිටින බවද, මවුන් අල්ලාහ් පමණක් දැන සිටින අප්‍රමාණ හා අධික සංඛ්‍යාවෙන් යුත් මැවිල්ලක් බවද විශ්වාසය කළ යුතුය. එසේම, අපි දැන සිටින ජිබරීල් (අලො) තුමා, මාලික් (අලො) තුමා, මිකායිල් (අලො) තුමා හා වෙනත් මලක්වරුන් ගැනද මවුන්ගේ ගුණාංගයන් හා ක්‍රියාවන් ගැනද විශ්වාස කළ යුතුය.

ධර්ම ග්‍රන්ථ විශ්වාස කිරීම

සැබවින්ම, අල්ලාහ්, සත්‍යතාවය මානව සංහතියට පැහැදිලි කර, එය කරා මවුන් කැඳවීම සඳහා සමහර පැරණි තර්ක හෙවත් වක්තෘ වරුන්ට හා රජුන් හෙවත් පණිවිඩ කරුවන්ට තවරානය, ඉන්ජිලය හා සබූරය යනාදී ධර්ම ග්‍රන්ථයන් පහළ කළ බව මුස්ලිම් වරයා විශ්වාස කළ යුතුය. එසේම, අවසාන තර්කවරයා වූ මුහම්මද් (සල්) තුමාට අල්ලාහ් පහළ කළ අල්කූර්ආනය ගැනද විශ්වාස කළ යුතුය.

අල්කූර්ආන

අල්කූර්ආනය මානව සංහතිය කරා අල්ලාහ් පහළ කළ අවසාන රිසාලත් හෙවත් පණිවිඩ ග්‍රන්ථයකි. අල්ලාහ්, මෙම අල් කූර්ආනය නොපවසන පරිදි කරන කිසියම් කෙනෙකුගේ ක්‍රියාවන් පිළිගනු නොලැබේ. මෙම අල්කූර්ආනය පැරණි ධර්ම ග්‍රන්ථයන් සත්‍යකර ආරක්ෂා

කරයි. අල්කුර්ආනයෙහි කිසියම් ඇතුලත් කිරීමක් හෝ වෙනස් කිරීමක් ඇතුල් නොවන සේ ආරක්ෂා කරන බව අල්ලාහ් තහවුරු කිරීම මගින් මෙය විශිෂ්ටයෙන් පවතී. නමුත්, පැරණි ධර්ම ග්‍රන්ථයන් ඇතුලත් කිරීම හා වෙනස් කිරීම් රාශියකට ලක්විය. මක්නිසාද යත්, අල්ලාහ් අල්කුර්ආනය සේ ඒවා ආරක්ෂා කරන බවට තහවුරු නොකළේය.

අල්කුර්ආනය සාහිත්‍යය කෙරෙහි ගෞරවය භාෂා විලාශ යෙන් හා ඉතා අලංකාරවත් නිර්මාණයෙන්ද, ඡරිආ හෙවත් නීති කෙරෙහි ඉතා පරිපූරණවත් නීති පද්ධතියෙන්ද පව තිත්තේය. අල්කුර්ආනය වත්දනාමානයට අදාළ තත්ත්වයෙහි හා ගුණවු ආරංචියන්හි කිසියම් මිනිසෙකු නොදන්නා හා මිනිස් බුද්ධියෙන් වටහා ගැනීමට නොහැකි කරුණු ලබා දෙන්නේය.

තවද, අල්කුර්ආනය තබා මුහම්මද් (සල්) තුමාගේ කාල පරිච්ඡේදයෙහිද, එතුමාගෙන් පසුව ර්ලිග කාල පරිච්ඡේදයෙහිද, මින් පසුව ර්ලිග දසක ගත වර්ෂයෙහිද කිසියම් කෙනෙකු හෝ නොදන්නා දර්ශණයන් හා යථාර්තයන් කරා ස්වභාව යෙන්ම උපුටා පෙන්වයි. තබා (සල්) තුමාගෙන් පසු එතමා, වසර එක්දහස් තුන්සිය (1300) කට පසු සිදුවන දර්ශණයන් කරාද මෙය සංඥා කරයි.

අල්කුර්ආනය, අල්ලාහ් විසින් මානව සංහතිය කරා ‘හැකි තම් මෙවන් පරිච්ඡේද දහයක් හෝ නොඑසේනම්, එක් පරිච්ඡේදයක් හෝ ගෙනෙන’ ලෙස

අභියෝග කර ඇති ධර්ම ග්‍රන්ථයෙකි. නමුත් මානව සංහතියම මෙම අභියෝගය පිළි ගෙන මුහුණ දීමට අසමත් වූහ. මෙම අල්ලාහ්ගේ අභියෝග යද, එය පිළිගැනීමට නොහැකි අසමත්කමද අද තෙක් අඛණ්ඩව පවතී.

අල්කුර්ආනයේ ආශ්චර්යභාවය ස්ථිරයෙන් පැවැතීමකි. නමුදු ආශ්චර්යභාවයෙහි ස්ථාවරය වචනවලට පමණක් හෝ ගුප්තව නවු කරුණු පිළිබඳ දැනුමිදීම පමණක් හෝ එය පවසන ඡරී අත් නම් තිති පද්ධතිය පමණක් හෝ සීමාවූ එකක් නොවත් තේය. නමුත්, එහි සෑම දේ සම්පූර්ණයෙන්ම එකට අඩංගු වෙන් පවතින්නේය.

දුතවරුන් විශ්වාස කිරීම

අල්ලාහ්ට පමණක් වන්දනාමානය කිරීම කෙරෙහි මානව සංහතිය කැඳවීම හා එයට විරුද්ධව පවතින සෑම දේ ඉවත් කිරීම සඳහා මහු රසුල් හෙවත් දුතවරුන් එවූ බව මුස්ලිම් වරුන් විශ්වාස කළ යුතුය. මවුන්ද අල්ලාහ් විසින්ම මවනලද මිනිසුන්ය. මවුන්ට මවා පාලනය කරන බලය හෝ වන්දනාමානයට අදාල බල මහිමය හෝ නොවන අතර, ආහාර පානය කිරීම, ලෙඩවීම හා මරණයට ලක්වීම යනාදී මිනිස් අවශ්‍යතාවයන් ඇත්තේය.

රසුල්වරුන් මිනිසුන් අතර ශ්‍රේෂ්ට පුද්ගලයන් වන අතර, අල්ලාහ් මවුන්ව තෝරාගෙන ඊසාලත් නමවූ දුතත්ත්වය පිරිනමා ශ්‍රේෂ්ට කළේය. එතුමන්ලාගේ දුතත්ත්වය සත්‍ය කිරීම මගින් මවුන් විශ්වාස කළ යුතු අතර, මවුන්ගෙන් අපි නම් වශයෙන් දැන සිටින අය ගැනද විශ්වාස කළ යුතුය. තවද, එතුමන්ලා ගෙන ආ

පණිවිඩ සත්‍ය කරන කරුණු සියල්ල විශ්වාස කරන අතර, මවුන්ගෙන් අවසාන වත්තයාවූ තබ්‍රි මුහම්මද් (සල්) තුමාගේ ඡරිතය හෙවත් නීති කෙණ්‍රය පමණක් අනුගමනය කළ යුතුයි. කුමක්නිසාදයත්, අල්ලාහ් එතුමාව පහළ කළේයින් පසු එතුමාගේ ඡරිතය හැර වෙනත් කිසිදු ඡරිතයක් මහු පිළිනො ගන්නේය.

අවසාන දිනය විශ්වාස කිරීම

අවසන් දිනය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ, විශ්වයේ ජීවත්වූ සෑම මිනිසුන්ම මවුන් ලොවෙහි කළ ක්‍රියාවන් ගැන ප්‍රශ්න කිරීම හා එයට අදාළ සුදුසු කුලිය පිරිනැමීම සඳහා මවුන්ට නැවත පණ පොවා නැගිටිවන දිනයෙකි. මෙදින අවසාන දිනය යනු නමින් හඳින්වන්නේ, එයට පසු වෙනත් දිනයක් නොවන නිසාය. මක් නිසාදයත්, මෙම දිනයෙහි ප්‍රශ්නකර කුලිය පිරිනැමීමෙන් පසු, ස්වර්ග හා අපාය වාසින් තම තමන්ගේ ස්ථානයෙන්හි ස්ථිරව රැඳී සිටිති.

අවසාන දිනය ගැන විශ්වාස කිරීමෙහි තේරුම වන්නේ, එම දිනය පැමිණෙන බව ස්ථිරයෙන්ම සත්‍යකර, එම දින(යෙහි ජය ග්‍රහණ)ය සඳහා කුසල් ක්‍රියාවන්හි යෙදීමකි. අවසාන දිනය පිළි බඳ විශ්වාස කිරීම කරුණු තුනකට සමන්විතවේ. එම කරුණු මෙසේය.

අ)-නැගිටිවීම පිළිබඳ විශ්වාසය

එය නැසීගිය මිනිසුන්ට නැවත පණ පොවා නැගිටිවීමකි. එදිනයේ මිනිසුන් තම තමන්ගේ මිනිවළුවල සිට පාවහන් නොපැළඳමින්, කත්තා (වර්මපේදනය) නොකර හා තිරුවස් ත්‍රයෙන් නැගිටිවෙති.

ආ)-ප්‍රශ්න කිරීම, කුලිය පිරිනැමීම පිළිබඳ විග්‍රහය

මෙලොවෙහි ජීවත්වූ කාලයෙහි සෑම මිනිසෙකුම කළ ක්‍රියා වත් පිළිබඳව අල්ලාහ් ප්‍රශ්න කර, එයට අයත් කුලිය පිරිනැමිය. කවරෙකු අල්ලාහ්ව විශ්වාසකර. කුසල් ක්‍රියාවන්හි යෙදී සිටියේද, මහුට ස්වර්ගයද, කවරෙකු අල්ලාහ්ව ප්‍රතික්ශේප කර, පාප ක්‍රියාවන්හි යෙදී සිටියද, මහුට අපායයද පිරිනැමනු ලැබේ.

මිනිසාගේ ක්‍රියාවන් පිළිබඳව ප්‍රශ්න කිරීම හා එයට අදාල දායාදයන් හෝ දඩුවම් පිරිනැමීම බුද්ධියෙන් පිළිගත හැකි කරුණකි. මන්ද යත්, තිසැකයෙන්ම. අල්ලාහ් ධර්ම ග්‍රන්ථ පහළකර හා රජුල් හෙවත් පණිවිඩකරුවන් එවා මිනිසුන්ට හොඳ හා නොහොඳ, කුසල් හා අකුසල් පිළිබඳව පැහැදිලි කරමින් මහුට අවනතවීම හා වහල්වීම අනිවාර්ය කළේය. නමුත්, මිනිසුන් අල්ලාහ් කෙරෙහි විශ්වාස කරන්නන් හා ප්‍රතික්ශේප කරන්නන් බවට පත්වූහ. මෙම දෙපිරිස අල්ලාහ් ගේ සුක්ෂමභාවය හා තීරිය අනුව කිසිසේත්ම සමාන වත් නැති නොවෙති. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ، مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾

[الفلم : 36, 37]

අපි මුස්ලිම්වරුන් (පාප ක්‍රියාවන්හි යෙදෙන) වරදකරුවන් ලෙසට පත් කළෙමුද? (සත්‍යතාවය ප්‍රතික්ශේප කරුණි) මබ ලාට කුමක් සිදුවියේද?, (දෙපිරිසම) සමානවන්නැයිත් බව මබ ලා කෙසේ විනිශ්චය කරන්නේද? (අල්කුර්ආන්-68:35,36)

ඉ)-ස්වර්ගය හා අපාය පිළිබඳ විශ්වාසය

ස්වර්ගය හා අපාය මිනිස් සංහතියට ස්ථිරවූ ස්ථානයන්ය. ස්වර්ගය, අල්ලාහ් තමන්ට කුමක් පිළිබඳව විශ්වාස කළ යුතු බවට අනිවාර්ය කළේද, ඒවා කෙරෙහි විශ්වාස කරමින්, අල්ලාහ්ගේ හා මහුගේ දුතයාගේ අණට කීකරුවූ, මහු වෙනුවෙන් යනු චිත්ත පාරිශුද්ධියෙන් ක්‍රියා කළ හා දුතවරයාගේ මග අනුගමනය කළ බියහත්කියාවකින් විශ්වාසීන්ට මහු පිළියෙළකර ඇති දායාදයෙන් හා භාග්‍යයෙන් යුත් නිවාසකි. මිනිසුන් ස්වර්ගයේ මවුනොවුන්ගේ කුසල් ක්‍රියාවන්හි තත්ත්වය අනුව විවිධ තරාතිරමෙන් සිටිති.

නිසැකයෙන්ම, අපාය, කවරෙකු අල්ලාහ්ව ප්‍රතික්ශේප කර මින් අපරාධයෙහි යෙදී සිට මහුගේ දුතවරයාට විරුද්ධකම් කළේද, එවැනි කාර්මවරුන් හෙවත් ප්‍රතික්ශේප කරුවන් වෙනුවෙන් මහු පිළියෙළ කර ඇති දඩුවම සහිත නිවසකි. අපාය විවිධ තරාතිරමෙන් පවතී. අපායවාසීන් මවුනොවුන්ගේ අකුසල්හි තත්ත්වය අනුව විවිධ තරාතිරමෙන් සිටිති.

දෙවිය විශ්වාස කිරීම

එනම්, අල්ලාහ් පෙර සිදුවූ, දැනට සිදුවමින් පවතින හා පසුව සිදුවීමට නියමිත කරුණු කෙරෙහි ඥාන වත්තයා බවත්, මහු කැමැතිවන දේ සිදුවන බවත්, මහු අකැමැතිවන දේ නොසිදුවන බවත්, මහුගේ දැනුමෙන් හා කැමැත්තෙන් තොරව කිසියම් දෙයක් හෝ නොසිදුවන බවත් මිනිසා විශ්වාස කිරීමකි.

ඉස්ලාම්හි වන්දනාමානාය

ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි කිසියම් වන්දනාමානායක් හෝ අල්ලාහ් වෙනුවෙන් යනු විත්ත පාරිශුද්ධියෙන් හා තඹ මුහම්මද් (සල්) තුමානත් ගෙන ආ සුමගට මඛිත පරිද්දෙන් තොරව පිළිගනු නොලැබේ. උදාහරණයක් වශයෙන්, සලාතය හෙවත් තැමදුම අල්ලාහ්ට පමණක් කළ යුතු හා තඹ මුහම්මද් (සල්) තුමා පැහැ දිළි කළ ක්‍රමයෙන් තොරව නොකළ යුතු වන්දනාමානායෙකි. මෙයට කාරණා කීපයක් ඇත. ඒවා මෙසේය.

1-නිසැකයෙන්ම, අල්ලාහ් වන්දනාමානායන් සියල්ල මහුට පමණක් යනු ඉහ්ලාස් හෙවත් පිරිසිදු වේතනාවෙන් පවතිය යුතු බව අණකර ඇත. මහු සමග වෙනත් කිසියම් දෙයකට හෝ කරන වන්දනාමානායන් මිරික් හෙවත් අල්ලාහ්ගේ වන්දනා මාන බල මහිමයට සමාන කිරීමකි. මේ පිළිබඳව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[النساء: 36] ﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾

තවද, අල්ලාහ්ට (පමණක්) කීකරුවී වහල්වන්න. මහු සමග කිසියම් දෙයක් හෝ සමාන නොකරන්න.

(අල්කුර්ආන්-4:36)

2-නිසැකයෙන්ම, අල්ලාහ් තීනි සම්පාදන කිරීමේ බලය තමාට පවරා ඇත. එය මහුටම අයත් වගකීමකි. කවරෙකු අල්ලාහ් හැර අන් කිසියම් කෙනෙකු හෝ සම්පාදනයකර ඇති වත්පිළිවෙන් මගින් වන්දනාමානාය කළේද, නිසැකයෙන්ම, මහු අල්ලාහ්ගේ තීනි සම්පාදනය කිරීමේ බලයට සමානකම් කළේය.

- 3- සැබවින්ම, අල්ලාහ් අපට ඉස්ලාම් ධර්මය පරිපූරණත්වයෙන් ලබාදී ඇත. කවරෙකු හෝ සිය මතය පරිදි වන්දනාමානයක් ඇති කළේනම්, එය මෙම ධර්මයෙහි උණනායක් ඇති බව දොස් පැවැරූ සේ සැළකේ.
- 4-මිනිසුන්ට තමන් කැමැති දේ හා කැමැති ක්‍රම මගින් වන්දනා මානය කිරීමට හැකි වන්නේනම්, ඔවුනොවුන්ගේ මත විවිධ ආකාරයෙන් පවතින බැවින්, සෑම දෙනාටම වන්දනාමාන යෙහි පෞද්ගලික ක්‍රමයන් ඇතිවේවි.

ඉස්ලාම්හි අනිවාර්ය කරුණු

අල්ලාහ් අණකර ඇති ඉස්ලාමිහි අනිවාර්ය කරුණු පහක්වේ. ඒවා මෙසේය

- 1-වන්දනාමාතය කිරීමට සුදුසු එකම දෙවියා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකු නොමැති බවත්, තබ් ඉහමමද් (සල්) තුමා අල්ලාහ්ගේ දුතයා බවත් සාක්ෂි දැරීම.
- 2-සලාතය හෙවත් තැමදුම නිසියාකාරව ඉටු කිරීම.
- 3-සකාතය හෙවත් දුගී බද්ද අදාල සුදුසුකම්ලාභිත්ව නිසි පරිදි ගෙවීම.
- 4-රාමසාත් මාසයේ උපවාස ශීලයෙහි යෙදීම.
- 5-මක්කාවෙහි පිහිටා ඇති බයිතුල්ලාහ් හෙවත් ක:බාවට ගොස් හජ් කට්තව්‍යය ඉටු කිරීම.

අනිවාර්ය කරුණු පිළිබඳ විස්තර

1-සාක්ෂි දැරීම

ලාඉලාහ ඉල්ලේලාහ් ඉහමමදුර් රසුලුල්ලාහ්. එනම්, වන්දනා මාතය කිරීමට සුදුසු එකම දෙවියා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකු නොමැති බවත්, තබ් ඉහමමද් (සල්) තුමා අල්ලාහ්ගේ දුතයා බවත් සාක්ෂි දැරීම. මෙලෙස සාක්ෂි දැරීමෙන් හැඳින්වන්නේ, නිසැකයෙන්ම, වන්දනාමාතයට අයත් සුදුසු එකම සත්‍ය දෙවියා අල්ලාහ් බවත්, මහුට සමානව කිසියම් දෙයක් හෝ නොමැති බවත්, තබ් ඉහමමදු (සල්) තුමා මහු පිළිබඳ පණිවිඩය මානව සංහතිය කරා පතුරුවන දුතයා බවත් දිවෙන් ප්‍රකාශකර ස්ථිර තාවයෙන් සත්‍යකර විශ්වාස කිරීමකි.

කිසියම් පුද්ගලයකුගේ ඉස්ලාමය හා ක්‍රියාවන් අල්ලාහ් වෙනුවෙන් යනු පිරිසිදු වෙනතාවෙන් හා තනිතායක මුහම්මද් (සල්) තුමානන්ගේ මග අනුගමනය කිරීමෙන් තොරව පිළිගනු නොලැබේ.

ලාඉලාහ ඉල්ලල්ලාහ් යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ, වන්දනාමාන යට පුදුසු සත්‍ය එකම දෙවියා අල්ලාහ් පමණක් බව මුවින් ප්‍රකාශ කර, විශ්වාස කිරීමකි. මුවින් ප්‍රකාශ කිරීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේය. නමුත්, පිළිගැනීම හා අල්ලාහ්ගේ අණට සම්පූර්ණයෙන්ම කිකරුවීම යනාදි එම වදනෙහි අන්තර්ගතව ඇති කරුණු මගින් ක්‍රියා කිරීම අනිවාර්යවේ.

මුහම්මද් රසූලල්ලාහ් යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ, තනි මුහම්මද් (සල්) තුමා අණකළි කරුණු අනුගමනය කිරීම, එතුමා දැනුම් දුන් කරුණු සත්‍ය කිරීම, එතුමා වැළක්වූ හා අවවාද කළ කරුණු වැළකී සිටීම හා එතුමා තීති සම්පාදනය කර අණ කළ කරුණු මගින් පමණක් අල්ලාහ්ට වන්දනාමාන කිරීමකි.

2-සලාතය ඉටු කිරීම

ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි, මුස්ලිම්වරයෙකු රාත්‍රි හා දහවල් කාලයේ අනිවාර්යයෙන් ඉටුකළ යුතු සලාතයන් හෙවත් නැමදුම් පහක් වේ. ඒවා ආජර් සලාතය, ලුහර් සලාතය, අස්ර් සලාතය, මග්රිබ් සලාතය, හා ඉෂා සලාතය යනාදීන්ය.

3-සකාතය ගෙවීම

සකාතය යනු, තම ධනයෙන් කිසියම් ප්‍රමාණයක් දිළින්දන්, අවශ්‍යවුවන් හා මෙවැනි අයට අනිවාර්ය දානයක්

වශයෙන් පිරි නැමීමකි. මෙමගින් ලෝභකමින් ආත්මය පවිත්‍රවීම, උවමනාවූ මුස්ලිම් වරුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලීම, ඔවුන් අතර ආදරය හා ප්‍රිය ඇතිවීම, ආත්මාර්ථයෙන් ඇතිවීම, ඊර්ෂ්‍යාවෙන් මිදීම, බැගැපත්කම සහ භාග්‍ය ලැබීම හා අත් මිනිසුන් ගැන හැඟී මක් ඇතිවීම යනාදී ඵල ප්‍රයෝජනයන් සිදුවන්නේය. මෙවන් හේතූන් මත සකාතය ගෙවීම අනිවාර්ය කර ඇත.

4-රාමසාන් උපවාස ගිලයේ යෙදීම

මෙය, රමලාන් මාසයේ දහවල් කාලයෙහි උපවාසය තිශ්ඵල කරන කාර්යයෙන් වැළකී සිටීම මගින් අල්ලාහ්ට ඉබාදත් හෙවත් වන්දනාමාතය කිරීමකි. එය මුස්ලිම්වරයා අල්ලාහ්ට වන් දනාමාතය කිරීමේ වේතනාවෙන් රාමසාන් මාසය පුරා අවසම සිට ඉර බසින තෙක් ආහාර පානයන් අනුභව කිරීම, සංසර්ග යෙහි යෙදීම හා මෙවැනි උපවාසය තිශ්ඵල කරන කරුණුවලින් වැළකී සිටීමකි.

මෙම උපවාසය මගින් ආත්මය පවිත්‍රවීම, අල්ලාහ්ගේ තෘප්තිය ලබා ගැනීමේ වේතනාවෙන් තමා ප්‍රිය කරන කාර්යයන් පවාද වැළකී සිටීමේ පුහුණුවක් ලබා ගැනීම හා දුක් පීඩාවන් ඉවසා ඉවසිලි භාවයෙන් සිටීමේ සිරිතට හුරුවීම යනාදී ප්‍රයෝජනයන් ලැබෙන්නේය. එසේම, උපවාසය අල්ලාහ් වෙනුවෙන් යනු පිරිසිදු වේතනාවෙන් ක්‍රියාවන්හි වෘධිය ඇතිවීම, විශ්වාසභාවය රැක ගැනීම, පිටස්තර අය පිලිබඳ හැඟීම ඇතිවීම හා මුලු ශරීරයටම ආරෝග්‍ය ලැබීම යනාදී ඵල ප්‍රයෝජනයද ගෙන දෙන්නේය.

5-හස් කර්තව්‍යය ඉටු කිරීම

මෙයින් හැඳින්වෙන්නේ, ශක්ති වන්තයින් තම ජීවිත කාලයේ වරක් හෝ අල්ලාහ් වෙනුවෙන් යනු විත්ත පාරිශුද්ධියෙන් හප් කාර්තව්‍යයෙහි සම්පූර්ණ චිත්තයන් පිහිටුවීමේ වේතනාවෙන් මක්කාවෙහි කැබා තමවු දේවසථානය කරා ගොස් ඉබාදත් හෙවත් වන්දනාමානය කිරීමකි.

ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි පෞද්ගලිකත්වය

ඉස්ලාම ධර්මය මානව සමාජය වෙනුවෙන් අල්ලාහ් විසින් තෝරා ගන්නාලද සෑම කලකට හා සෑම තැනකට මෙහිත හා උචිත ජීවිත මගකි. ඉස්ලාම ධර්මය අණ නොකල කිසියම් කුස ලක් හෝ අවවාද නොකළ කිසියම් අකුසලක් හෝ නොමැත.

මානව සංහතිය ඉස්ලාම ධර්මය පිළිගෙන සෑම කාර්යයන් කෙරෙහිම එය අනුගමනය කිරීමෙන් තොරව කිසියම් සිත් සැන සීමක් හෝ භාග්‍යයක් හෝ ලැබීමට නොහැක. වෙනත් ධර්ම යන්හි හෝ ප්‍රතිපත්තිවල හෝ නොමැති විශේෂයක් ඉස්ලාම ධර්මයේ තිබීම එහි උතුම් හා විශේෂභාවය තහවුරු කිරීමකි.

ඉස්ලාමයෙහි පෞද්ගලිකත්වය තහවුරු කරන ශ්‍රේෂ්ඨභාවය හා මිනිසුන් අනුගමනය කළයුතු අවශ්‍යකම පහත සඳහන්වේ.

1-මෙය අල්ලාහ්ගෙන් සිට පහළවූ ධර්මයෙකි. අල්ලාහ් තම දාස යන් ශිලාවාර කිරීම කෙරෙහි ඉමහත් දොතවත්තයාය. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ [المك: ١٤]

(සැම දේ) නිර්මාණය කළ තැනැත්තා නොදැන සිටින්නේද? ඔහු සුක්ෂ්මයෙන් අවධානය යොමුකර, සැම දේ පැහැදිලිව දැන සිටින්නාය. (අල්කූර්ආන්-67:14)

2-ඉස්ලාමය මිනිසාගේ ආරම්භය, අවසානය හා ඔහුව නිර්මාණය කරන ලද පරමර්තය පැහැදිලි කරයි. එසේම, මිනිසා තම මෙලෝ ජීවිතයෙහි අනිවාර්යයෙන් අනුගමනය කළ යුතු මාර්ගය වටහා දෙන අතර, මිනිසා වැළකී සිටිය යුතු කාර්ය යන්ද පැහැදිලි කරයි. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً﴾ [النساء: 1]

මිනිසුනි, මඟලාගේ දෙවියා කෙරෙහි බියෙන් සිටින්න. ඔහු මඟ සැම දෙනා එක ආත්මයකින් නිර්මාණය කළේය. ඔහු ගෙන් සිටම ඔහුගේ බිරිඳද නිර්මාණය කළේය. පසුව ඔවුන් දෙදෙනා මගින් අධික පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන් (පිටත් කරමින් ලොවෙහි) පැතිරවීය. (අල්කූර්ආන්-4:1)

﴿مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى﴾ [طه-40]

මඟලාව මෙම පොලොවේ සිටම නිර්මාණය කළේමු. තවද, ඒ තුළම මඟලාව ආපසු එවන්නෙමු. තවද,

මඟලාව එහි සිටම නැවත වරක් පිටත් කරන්නෙමු.
(අල්කූර්ආන්-20-55)

[الذاريات: ٥٦] ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

තවද, පින් හා මිනිස් වර්ගයන් මාහටම ඉබාදත්
(සම්පූර්ණ යෙත් අවනතවී මාගේ අණ පිළිගෙන
පිවත්වීමට හා මාහට පමණක් වන්දනාමාතෘය) කිරීමට
හැර මා මැවූයේ නැත. (අල්කූර්ආන්-51:56)

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ

الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدة: 3]

අද දිනයේ මඟලා වෙනුවෙන් මඟලාගේ ධර්මය
පරිපූරණය කළේමි. එසේම, මඟලා වෙත මාගේ
භාග්‍යයන් සම්පූර්ණ කළේමි. තවද, මඟලා වෙනුවෙන්
ඉස්ලාම් ධර්මය (මඟලාටම මඟින ලෙස) තෝරා
ගත්තේමි. (අල්කූර්ආන්-5:3)

3-ඉස්ලාමය (එහි අර්ථ) පරස්පර විරුද්ධත්වයක් නොමැති
ස්ව භාවික ධර්මයෙකි. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[الروم: 30] ﴿فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا﴾

කුමන (ධර්මයෙ)හි අල්ලාහ් මිනිසාව නිර්මාණය
කළේද, එයම මහුගේ (ස්ථිර) ස්වභාවික ධර්මයෙකි.
(අල්කූර්ආන්-30:30)

4-ඉස්ලාමය සිහි බුද්ධියට වටිනාකමක් ලොදී කල්පනා
කිරීමට අණ කරයි. මෝඩකම, අන්ධ භක්තියෙන්

පිළිපැදීම, නිසියා කාරව කල්පනා කිරීම පැහැර හැරීම යනාදීන් තිත්දා කරයි.

මේ ගැන අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ، إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو

[الأنبأب ٩: الزمر]

(නබිතුමනි) මත පවසන්න. දැනුම් ඥානය ලද අයත් දැනුම් ඥානය නොලද අයත් සමාන වන්නෙහිද ? නිසැකයෙන්ම, (මෙම අල්කුර්ආනය මගින්) දේශනා ලබන්නන් ඥාන වත් තයින්ය. (අල්කුර්ආන-39:9)

﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُولِي

الأنبأب، الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ، رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا ، سُبْحَانَكَ فَقِنَا

عَذَابَ النَّارِ ﴿آل عمران: ١٩١، ١٩٠﴾

නිසැකයෙන්ම. අහස් හා පොළොව නිර්මාණය කිරීමෙහිද, රාත්‍රී හා දහවල් (කාලය) මාරුවී පැමිණීමෙන්ද දැනුම ලද ඥානවත්තයින්ට සාධක ආත්තේය. මවුහු කවරෙකු නම, සිටගෙන සිටිනවිටද, අසුත්ගෙන සිටිනවිටද, තම ඉල අර්ථ පෙදෙසෙහි (හාත්සිව්) සිටිනවිටද, අල්ලාහ්ව (ප්‍රශංසාකර) සිහිකර සිටින්නන්ය. තවද, අහස් හා පොළොවෙහි නිර්මාණය පිළිබඳව කල්පනාකර, අප දෙවියනේ, මේ සැම දේ මත නිශ්ප්‍රයෝජනව නිර්මාණය නොකළේය. මත ඉමහත්

පවිත්‍ර වත්තයාය. (නිරසේ) ගින්නෙහි වෙදනාවෙන් අපව ආරක්ෂා කරනු මැනවි'. (යනුවෙන් ප්‍රාර්ථනා කරන්නන්ය) (අල්කුර්ආන්-3:190,191)

5-ඉස්ලාමය පරිපූරණ ප්‍රතිපත්තින් හා නීතිරීතින් අඩංගු ධර්ම යෙකි. මෙය මිනිස් සිහි බුද්ධියෙන් ආති කළ ධර්මයක් නොවන අතර, (පැහැදිලි) සත්‍ය ප්‍රතිපත්තින්, සුක්ෂ්ම සිරිත් විරිත් හා යහපත් ගුණාංගයන් පරිපූරණයෙන් අඩංගු ධර්ම යෙකි. තවද, මෙය තනිවම හා සමූහයෙන් ඉටුකරන කාර්ය යන්ද අඩංගු ප්‍රථම හා අවසාන ධර්මයක්ය.

6-ඉස්ලාමය මිනිස් ඥාතිකම සම්පන්න හා කුසල සහ ශීලාචාරය ඉටුකිරීමට පැහැදිලි මාර්ගයෙන් යොමු කරන ධර්මයෙකි.

7-ඉස්ලාමය විරුද්ධවාදියා හෝ මිත්‍රයා හෝ ඥාතියා හෝ ඥාතියා නොවන්නා හෝ වෙවා කවරෙකුටත් සාදාරණයක් ඉටුකරන ධර්මයෙකි. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[النحل: 90.] ﴿إِنَّ اللَّهَ يُمِرُّ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾

නියත වශයෙන්ම, අල්ලාහ් සුක්ෂිතිය (සාදාරණය) ඉටුකරන ලෙසත්, කුසල් කාර්යයන්හි යෙදෙන ලෙසත් අණ කරයි. (අල්කුර්ආන්-16:90)

[النعام: 102.] ﴿إِذَا دُعِيَ لِلْمَلَأِ فَأَعِدُوا لَهُمْ وَلَوْ كَانُوا دُفْرًا﴾

මඹලා ප්‍රකාශ කරන විට, එයින් පීඩනයට ලක්වන්නේ මඹ කිට්ටුම ඥාතීන් වූවන් සාදාරණයම ප්‍රකාශ කරන්න. (අල්කුර්ආන්-6:152)

﴿وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ ۤأَلَّا تَعُدُّوۤا عَدُوۡلَآءِ هُوَ ۤأَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ﴾

[المائدة: ٨]

කිසියම් සමාජයක් කෙරෙහි ඔබලාට පවතින අසතුටුකම සාදාරණය නොකිරීමට ඔබලාට උනන්දු නොකරන්න. සාදාර ණය ඉටු කරන්න. තක්වා හෙවත් බියහැනිකමට සම්පව පව තිත්තේ හෙතම මෙයමයවේ. (අල්කුර්ආන්-5:8)

8- ඉස්ලාමය යථාර්ථ සහෝදරත්වයෙන් යුත් ධර්මයක් බැවින් මුස්ලිම්වරුන් සෑම දෙනා සහෝදරයින්ය. ඉස්ලාමයෙහි රට, ජාති හා වර්ණ හේදයද, විවිධ වර්ග වාදයද, ජාති හා වර්ණ හේද භාවයද නොවන්නේය. ඉස්ලාමයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨත්වය පව තිත්තේ අල්ලාහ් කෙරෙහි බියහැනිකම අනුවය. මේ ගැන අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنفَاكُمُ﴾ [الحجرات: 13]

ඔබලා අතර කවරෙකු ඉතාමත් බියහැක්කියා ලෙස සිටින්නේද, නිසැකයෙන්ම, අල්ලාහ් වෙත ඉතා ගෞරවය වන්නියා හෙතම මහුමය. (අල්කුර්ආන්-49:13)

9- ඉස්ලාමය විද්‍යාත්මක ධර්මයක් බැවින්, ඒ අනුව කල්පනා කොට එය අනුගමනය කරන ලෙස අණ කරන අතර, එසේ අනුගමනය කරන්නන්ට ඉස්ලාමය ඉමහත් කුලියද පිළියෙල කර ඇත. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ﴾ [المجادلة: 11]

මෙලා අතර සිටින විශ්වාස වන්නයින්ට හා දැනුම් දෙන වත් තයින්ට අල්ලාහ් තරාතිරම උසස් කරයි. (අල්කුර්ආන්-58:11)

﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ [الزمر: 9]

(තනිතුවනි) මත පවසන්න. දැනුම් දෙනය ලද අයත් දැනුම් දෙනය නොලද අයත් සමාන වන්නෙහිද ?

(අල්කුර්ආන්-39:9)

තනි මුහම්මද් (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

﴿طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ﴾ [المعجم الصغير]

අධ්‍යාපන දැනුම ලබා ගැනීම සෑම මුස්ලිම්වරයෙකුටම අනි වාර්යවේ, (අල්මු:පමුස් සහිර් ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

10-කවර පුද්ගලයක් හෝ සමාජයක් හෝ වෙවා ඉස්ලාම් ධර්මය පිළිගෙන එහි කරුණු තිසියාකාරව අනුගමනය කරත් තේතමි, අල්ලාහ් මහුට හෝ එම සමාජයට රැකවරනය හා සෞභාග්‍යය ලබා දෙන්නේය. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾

﴿كَأَسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ، وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ

﴿وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ حَوْفِهِمْ أَمْنَا، يُعْبُدُونَنِي لَا تَشْرِكُونَ بِي شَيْئًا﴾ [النور: 55]

මෙලාගෙන් කවරෙකු හෝ විශ්වාසකර යහපත් කාර්යයන්හි යෙදී සිටින්නේද, මවුන්ට පෙර විසුවත් (පොලොවට) පාලක යන් ලෙස පත්කළ සේම, නිසැකයෙන්ම, මවුන්වද පොළොවට පාලකයින් ලෙස

පත්කරන බවත්, මහු මවුන් වෙනුවෙන් පිළිගෙන නාප්තිවූ ධර්මයෙහි මවුන්ව නිසැකයෙන්ම ස්ථිර කරන බවත්, නිසැකයෙන්ම, මවුන් (සිත්) තුලෙහි ඇති බිය සැනසුම මගින් වෙනස් කරන බවත්, අල්ලාහ් පොරොන්දුවී සිටී. මවුහු මා සමග (කිසිදු දෙයක් හෝ කිසියම් කෙනෙක්) ආදේශ නොකර, මාහට (පමණක්) වන්දනාමානය කරති. (අල්කුර්ආන්-24:55)

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ اُنْتَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰٓةً طَيِّبَةً ،
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوۡا يَعْمَلُوۡنَ﴾ [الحل: 99]

පිරිමියෙකු හෝ ස්ත්‍රියෙකු හෝ වෙවා කවරෙකු විශ්වාසියෙකු ලෙස සිට, (යහපත් දහමට අදාල) කාර්යයන්හි යෙදී සිටියේ නම්, අපි මවුන්ව (මෙලොවෙහි) සොදර්යමත් පිරිසිදු ජීවිත යක් ගත කරන්නට සලස්වන්නෙමු. තවද, (පරලොවෙහි) මවුන්ට මවුන් කළ කාර්යයන් (කෙරෙහි) ලස්සන කුලියක් නිසැකයෙන්ම, ලබා දෙන්නෙමු. (අල්කුර්ආන්-16:97)

11-ඉස්ලාමය ප්‍රියභාවය, සමගිකම, සහජීවනය හා මෙමතීභාව යෙන් යුත් ධර්මයෙකි. මුහුමමද (සල්) තුමා මෙසේ පවසයි.

[مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ ، وَتَرَاحُمِهِمْ ، وَتَعَاطُفِهِمْ كَمَثَلِ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَىٰ لَهُ سَائِرُ الْجَسَدِ بِالْحُزْمَى وَالسَّهْرِ] (رواه مسلم)

විශ්වාස වන්නයින් අතර එකිනෙකුට පරස්පර ආදරය, කරුණාව හා මෙමතීය දැක්වීමෙහි උදාහරණය මිනිසෙකුගේ ශරීරය සේය. ශරීරයෙහි එක් අවයවක්

ලෙඩකට ලක්වන්නේනම්, මුළු ශරීරයම උණෙන් හා අවදියෙන් එකී වෙදනාව අනුභව කරන්නේය.

(මුස්ලිම් ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

[الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ ، اِرْمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُم مِّنْ فِي السَّمَاءِ]

(رواه الترمذي)

කරුණා වන්නයානු රහිමාන් (අල්ලාහ්) කරුණා වන්නයින්ට කරුණාව දක්වයි. පොළොවෙහි සිටින්නන්ට කරුණාව දක් වන්න. අභයෙහි සිටින්නා ඔබලාට කරුණාව දක්වයි. (නිර්වේද ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

[لَا يُؤْمُنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ] (رواه البخاري)

ඔබලාගෙන් කවරෙකු තමා කැමැතිවන දේ කෙරෙහි තම සහෝදරයාටද කැමැති නොවන්නේද, මහු (පරිපූරණ) විශ් වාස වන්නයා නොවන්නාය. (ඛුබාරි ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

12-ඉස්ලාම් ධර්මය ස්ථිරතාවයෙන්, උනන්දුවෙන් හා ක්‍රියාවෙන් යෙදෙන ධර්මයෙකි. මුහම්මද් (සල්) තුමා මෙසේ පවසයි.

[الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ إِحْرَاصٌ عَلَىٰ مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتِعْنِ بِاللَّهِ وَلَا تَعْجِزْ، وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَانَ كَذَا وَكَذَا، وَلَكِنْ قُلْ : قَدَرَ اللَّهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ، فَإِنَّ لَوْ

(تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ] (رواه مسلم)

ගාක්තිමත් විශ්වාස වන්නයා අසරණ විශ්වාස වන්නයාට වඩා අල්ලාහ් වෙත ශ්‍රේෂ්ඨ හා ප්‍රිය වන්නයාය. සැම දේහි

යහපත ඇත්තේය. ඔබට ප්‍රයෝජනය දෙන දෙය කෙරෙහි උනන්දු වෙන්න. අල්ලාහ්ගෙන් රුකවරණය පතන්න. තොහාකි භාව යෙත් තොසිටින්න. කිසියම් දෙයක් ඔබට සිදුවුවිට ‘මා මෙසේ කළේනම්, මෙසේ පවතී’ යනුවෙන් තොපවසන්න. එනමුත්, ‘අල්ලාහ්ගේ පැවැත්ම හා ඔහුගේ කැමැත්ත පරිදි සිදුවූ’ බව පවසන්න. (මුස්ලිම් ග්‍රන්ථය අංසුරෙහි)

13-ඉස්ලාමය එකිනෙකුට පරස්පර විරුද්ධභාවයක් නොවන ධර්මයෙකි. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

[النساء: ٨٢] ﴿وَلَوْ كَانُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا﴾

(මෙය) අල්ලාහ් නොමැති වෙතත් කෙනෙකුගෙන් ලැබී තිබේ නම්, මෙහි පරස්පර විරෝධතා රාශියක් ඔවුහු දකිති. (අල්කුර්ආන්-4:82)

14-ඉස්ලාමය පැහැදිලි, සෑම දෙනාටම පහසුවෙන් වටහා ගැනීමට හැකි ධර්මයකි.

15-ඉස්ලාමය දැනගැනීමට හා එහි පිවිසීමට අදහස් කරන්නාට කිසියම් විටක හෝ නොවැසූ විවෘත ධර්මයකි.

16-ඉස්ලාමය යහපත් ගුණධර්මයන් හා ක්‍රියාවන් කරා කැඳවත් නේය. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

[الأعراف: ١٩٩] ﴿حُدِّ الْعَفْوُ وَأُمْرٌ بِالْغُرْفِ وَأَعْرَضَ عَنِ الْجَاهِلِينَ﴾

එබැවින්, (නබිතුමනි) සමාව අයැදීමෙහි යෙදෙන්න. කුසල් ක්‍රියාවන්හි යෙදෙන ලෙස (මිනිසුන්ට) අණ කරන්න. තවද දැනුම් ඥානය නොලද මෝඩයන් නොසළකා ප්‍රතික්ෂේප කරන්න. (අල්කුර්ආන්-7:199)

﴿ادْفَع بِالْيَمِينِ هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ﴾

[السجدة : ٣٤]

මඛලා (අකුසල) කුසල මගින්ම අවලංගු කරන්න. එවිට කව රෙකු හා මඛ අතරෙහි විරුද්ධකම පවතින්නේද, මහු කිට්ටුම මිත්‍රයෙකු ලෙසට පත්වේ. (අල්කුර්ආන්-41:34)

තඛි මුහම්මද් (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

[أَكْثَرُ مَا يُدْخِلُ النَّاسَ الْجَنَّةَ: تَقْوَى اللَّهِ، وَحُسْنُ الْخُلُقِ] (رواه سنن ابن ماجه)

ස්වර්ගයෙහි අධික මිනිසුන් පිවිසීමට හේතුවන්නේ, අල්ලාහ් කෙරෙහි භියහැතිකම හා යහපත් ගුණධර්මයවේ. (සුනන් ඉබ්නු මාජා ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

[أَكْمَلُ النَّاسِ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا] (رواه أبو داود)

මිනිසුන් අතර විශ්වාසභාවයෙන් පරිපූරණ වන්නයා යහපත් ගුණාංග ශීලයාය. (අබුදාවුද් ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

[أَحَبُّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ ، وَأَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ سُورُورٌ تُدْخِلُهُ عَلَى مُسْلِمٍ ، أَوْ تَكْشِفُ عَنْهُ كُرْبَةً ، أَوْ تَقْضِي عَنْهُ دَيْنًا ، أَوْ تَطْرُدُ عَنْهُ جُوعًا ، وَلَئِنْ أَمْشَيْتَ مَعَ أَخٍ لِي فِي حَاجَةٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أَعْتَكِفَ

فِي هَذَا الْمَسْجِدِ شَهْرًا] (المعجم الصغير)

මිනිසුන්ගෙන් අල්ලාහ්ට ඉතාමත් ප්‍රිය වන්නයා මිනිසුන්ට ප්‍රයෝජනය වන්නය. ක්‍රියාවන්හි අල්ලාහ්ට ඉමහත් ප්‍රිය ක්‍රියාව, මුස්ලිම්වරයෙකු ප්‍රීතියට පත්කිරීම

හෝ මහුගේ කර දරයක් ඉවත් කිරීම හෝ මහුගේ ණයක් පියවීම හෝ මහුගේ කුස ගින්න නිම කිරීමකි. මා මාගේ සහෝදරයෙකුගේ අව ශ්‍යතාවයක් ඉටු කිරීම සඳහා මහු සමග ගමන් කිරීම මෙම දේවස්ථානයෙහි මාසයක් (අල්ලාහ් වෙනුවෙන්) රැඳී සිටීමට වඩා මාහට ඉමහත් ප්‍රිය ක්‍රියාවකි. (ග්‍රන්ථය : මු:ජමුස් සහිද්)

17-ඉස්ලාමය මිනිස් බුද්ධිය ආරක්ෂා කරයි. එහෙයින්, රා, මද්‍ය පානයන්, සිහි බුද්ධිය අහිමි කරන ද්‍රව්‍යයන් හා මිනිස් සාත නය තහනම් කරයි. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[النساء: ٢٩] ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا﴾

මබලා මබලාම සාතනය නොකරන්න. නිශ්චය වශයෙන්ම, අල්ලාහ් මබලා සමග ඉමහත් ආදර වන්නයා ලෙස සිටී. (අල්කුර්ආන්-4:29)

18-ඉස්ලාමය මිනිසුන්ගේ සම්පත් ආරක්ෂා කරන බැවින්, තමන් වෙත ආරක්ෂාව සඳහා භාර කරන ලද සම්පත් ආරක්ෂා කළ යුතු බව උනන්දු කරයි. තවද, ඉස්ලාමය මෙවැන්නන් ප්‍රශංසා කරන අතර, ඔවුන්ට යහපත් ජීවිතයක් හා ස්වර්ගයෙහි පිවිසීමේ භාග්‍යයක් තිබෙන බවට පොරොන්දුවක්ද ලබා දෙයි. ඉස්ලාමය සොරකම තහනම් කරන අතර, සොරක මෙහි යෙදී සිටින්නාට මෙලොවෙහි හා පරලොවෙහි දඩුවම තියම කර ආති බවද අවවාද කරයි. එනිසා කෙතෙකු කිසි යම් සම්පතක් සොරකම් කිරීමට හා මිනිසුන් බිය ගැන්වීමට උනන්දුව නොදක්වයි.

- 19-ඉස්ලාමය මිනිස් ජීවිතය ගරුකර ආරක්ෂා කරයි. එහෙයින්, සාතනය කිරීම තහනම්කර, සාතකයාට දඩුවම සාතනය බව පවසන අතර, මහු පරලොව දින තරකාදියෙහි ස්ථිරව සිටිය යුතු බවද අවවාද කරයි. මෙම හේතුව නිසා මෙම තීනිරීතීන් අනුගමනය කරන මුස්ලිම් රටවල සාතනය කිරීම අඩුවී ඇති බව පෙනේ.
- 20-ඉස්ලාමය තීරෝගිභාවය ආරක්ෂා කරයි. අල්ලාහ් මෙසේ පව සන්නේය.

[الأعراف : 31] ﴿لَا تُشْرِكُوا وَلَا يَشْرِكُوا﴾

තවද, අනුභව කරන්න. පානය කරන්න. එනමුත්, තාස්ති නොකරන්න. (අල්කූර්ආන්-7:31)

මෙම වදන පිළිබඳ අදහස් දක්වන විද්වතුන් මෙම වදනෙහි ආරෝග්‍යභාවයට අයත් නිවාරනයන් සියල්ල අඩංගුවී ඇති බව පවසති. ආහාර පානයන් අනුභව කිරීමේදී සීමාවක් අනු ගමනය කිරීම තීරෝගිභාවය ආරක්ෂා කරන ශ්‍රේෂ්ඨ හේතු වකි. මෙසේම, රා, මද්‍යපාන යනාදී තහනම් කිරීම මගින්ද ඉස්ලාමය ආරෝග්‍ය භාවය ආරක්ෂා කරයි. මෙවාහි ශරීරයේ තීරෝගිභාවයට ඇති හානිය ප්‍රසිද්ධයෙකි. එසේම ගණිකා වාර්තියෙහි හා සම ලිංගික ආශ්වාදයෙහි යෙදීමද ඉස්ලාමය තහනම් කරයි. මක්නිසාදයත්, මෙමගින් ගුණෝරියා, සිබිලිස්, හැර්බිස්, ඒඩ්ස් හා මෙවන් ලෙඩ රෝග සිදුවීම යනාදි ශරී රයේ තීරෝගිභාවයට හානි සිදු කරන බාධකයින් ඇතිවීමද නොසැලවූ කරුණකි.

21-ඉස්ලාමය නිදහස සීමා කරයි. ඉස්ලාමයෙහි චිකිතීම, මිළදී ගැනීම, වෙළඳාම කිරීම, ගමන් බිමන් කිරීම යනාදියෙහි මිනිසා නිදහස් වන්නයාය. නමුත්, මෙම නිදහස වංචා කිරීම, රුවටිම හා කළහ ඇති කිරීම වැනි අල්ලාහ්ගේ සීමාවන් ඉක් මවා නොයන තෙක්ය.

ඉස්ලාමයෙහි, මිනිසා ආහාරයන් හෝ පානයන් හෝ සුවද විච්චුන් හෝ අඤුම පැළඳුම හෝ මගින් මෙලෝ මිහිරි ජීවි තය භාක්ති විදීමට නිදහස් වන්නයාය. නමුත්, මෙම නිදහස, මහුට හෝ වෙනත් කෙනෙකුට හෝ කිසිදු බාධාවන් ඇති කරන තහනම් කාර්යයන් සිදු නොකර සිටින තෙක්ය.

ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි විශේෂභාවය

මෙලොවෙහි මිනිසාට අවශ්‍යවන හා මෙලොවෙහිදී පරලොවෙහිදී මනුෂ්‍ය භාග්‍යයට උපකාරවන සෑම දේ ඉගැන්වීම සඳහා ඉස්ලාමය පහළ විය. ඉස්ලාමයෙහි අණ කිරීම් හා වළක්වාලීම් කෙරෙහි අවධානය යොමුකළ විට පැහැදිලිවන ඉස්ලාමයෙහි විශේෂයන් පහත සඳහන්වේ.

ඉස්ලාමය අභ්‍යන්තර කරුණු

- 1-ඉස්ලාමය මිනිසා සිව්පාවන්ට සමාන නොවන හා තම මනෝ ආශාවට කීකරු නොවන ශ්‍රේෂ්ඨමත් තරාතිරමට පත්කරන කරුණු කෙරෙහි අණ කරයි. එසේම, මිනිසා තමාට වඩා අනෙකුත් නිර්මාණයන් ශ්‍රේෂ්ඨ නොකරන හා තම දෙවියා නොවන්නාට වන්දනාමානසත් නොකරන උසස් ස්ථානයකට පත් කරන කරුණු කෙරෙහිදී අණ කරයි.
- 2-ඉස්ලාමය මොළය හා අංගයන් කුමක් සඳහා නිර්මාණය කර ඇත්තේද, ඒ අනුව මෙලෝ හා පරලොවට පලදායීකා කාර්ය යන්හි ප්‍රායෝගිකව යෙදෙන ලෙස අණ කරයි.
- 3-ඉස්ලාමය, අල්ලාහ්ට පමණක් යනු පිරිසිදු චේතනාවෙන් වන් දනාමානස කරන ලෙස අණ කරන අතර, අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකුට හෝ කිසියම් දෙයකට හෝ වන්දනාමානස කිරීම වළක්වයි.
- 4-ඉස්ලාමය මිනිසුන්ගේ අවශ්‍යතා ඉටුකරන ලෙසත්, මවුන්ට උපකාර කරන ලෙසත් අණ කරයි.

- 5-ඉස්ලාමය, රෝගීන්ගේ ලෙඩ දුක් විමසන ලෙසද, මළුවන්ගේ අවසන් කටයුතුවල යෙදෙන ලෙසද, මුස්ලිම්වරුන්ට ප්‍රාර්ථනා කරන ලෙසද අණ කරයි.
- 6-ඉස්ලාමය, යුක්තිය හා සාදාරණය ඉටුකරන ලෙසද, අපරාධ නොකරන ලෙසද, තමා කැමැතිවන දේම තම සහෝදරයාට කැමැතිවන ලෙසද අණ කරයි.
- 7-ඉස්ලාමය, ආහාරය සොයා ගැනීමට වෙහෙස දරණ ලෙසද, තිත්දින හා සිගා කැමෙන් ඉවත්වී මිනිසා තම ආත්ම ගරුත් වය රැක ගන්නා ලෙසද අණ කරයි.
- 8- ඉස්ලාමය, සෑම මැවිල්ලයන්ට කරුණාව හා ආදරය දක්වන ලෙසද, මවුන්ට යහපත් භාවයෙන් රැකවරණය ලබා දෙන ලෙසද, මවුන්ට ඵල දෙන කාර්යයන්හි වෙහෙස දරණ ලෙසද, මවුන්ට භාතිය සිදුවන දේ වළකිවන ලෙසද අණ කරයි.
- 9-ඉස්ලාමය, දෙමාපියන්හට උපකාර කරන ලෙසද, පවුල් ඥාතීන් සමග එක්ව ජීවත් වන ලෙසද, අසල් වැසියන් ගරු කරන ලෙසද, සිව්පාවන්ට කරුණාව දැක්වන ලෙසද අණ කරයි.
- 10-ඉස්ලාමය, සෑම දෙනාටම අයත් අයිතිවාසිකම ලබා දෙන ලෙසද, තම බිරිඳ හා දරුවන් සමග යහපත් භාවයෙන් හැසි රෙන ලෙසද අණ කරයි.
- 11-ඉස්ලාමය ආරක්ෂාව සඳහා භාර දෙන සම්පත් රැක ගන්නා ලෙසද, පොරොත්දු ඉටුකරන ලෙසද, අත් අය ගැන යහපත් සිතුවිල්ල ඇති කරන ලෙසද, ක්‍රියාවන්හි කල්පනා කාරීව කටයුතු කරන ලෙසද, යහපත් ක්‍රියාවන්හි සිසුවන ලෙසද අණ කරයි.

මෙවන් යහපත් කාර්යයන් රාශියක් පිළිබඳව ඉස්ලාමය අණ කර ඇත.

ඉස්ලාමය තහනම් කරන කරුණු

මුස්ලිම් වරයා පාප ක්‍රියාවන්හි ගිල්වීමෙන් ඇත්වීම හා තිත් දින ක්‍රියාවන්හි ගිල්වීමෙන් මහු ලබන අවසාන (මරණය) තීරණය පිළිබඳව දැනුම් දෙන තහනම් කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම ඉස්ලාමයෙහි විශේෂ භාවයෙකි. මෙමගින් සැම දෙනා සමාජයෙහි ආරක්ෂා භාවයෙන් පීඩන් වීමට හැක. මෙසේ ඉස්ලාමය වමක් වන කරුණු මෙසේය.

- 1- තමා තිර්මාණය කළ අල්ලාහ් දෙවියාව ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හා මහුට යමක් ආදේශ කිරීම තහනම් කරයි.
- 2- අභාකාර කිරීම, ආඩම්බරවීම, ඊර්ෂ්‍යා කිරීම හා පීඩනයට ලක්වූ තැනැත්තා ගැන ප්‍රියවීම තහනම් කරයි.
- 3- නපුරු සිතුවිල්ල, නිමිත්ත බැලීම, අල්ලාහ්ගේ දායාදයන් ගැන අනපේක්ෂා කිරීම ලෝහකම හා තාස්තිය තහනම් කරයි.
- 4- කම්මැලිකම, බිය ගුල්වීම, අසරණකම, රුකියා වරහිතකම, ශීඝ්‍රවීම, අප්‍රසන්නවීම, ලැජ්ජා නොවීම, අඥානා බස් කීම, නොහැකිභාවය, කෝපවීම, අක්‍රමිකතාවය හා තමාට දෙයක් නොලැබීම ගැන ඉවසා නොසිටීම තහනම් කරයි.
- 5- හිතුවත්කාර කම, අවශ්‍යවුවන්ට හා අසරණයන්ට උපකාර කිරීම වමක්වන තද සිතෙන් සිටීම තහනම් කරයි.

- 6- කේළාම් (මිනිසුන් අප්‍රියවන දේ) කීම හා ප්‍රශ්න ඇති කිරීමේ අරමුණින් මිනිසුන් අතර දොස්පද පතුරුවීම තහනම් කරයි.
- 7- පලක් නොමැති අධික කතාබහවල යෙදීම, රහස්‍ය පතුරුවීම, මිනිසුන්ට හූනියම් කිරීම හා අන් අය අගෞරව කිරීම තහනම් කරයි.
- 8- බැණීම, ශාප කිරීම, දොස් කීම හා තපුරු නම්වලින් කථා කිරීම වළක්වයි.
- 9- අධිකව විවාද කිරීම, තර්ක කිරීම හා පාප ක්‍රියාවට යොමු කරන විභිලවල යෙදීම තහනම් කරයි.
- 10- සාකච්ඡා වසංකිරීම, අසත්‍ය සාකච්ඡා දැරීම, පතිවෘත්ත ස්ත්‍රීන්ට දොස්පද කීම, මළවුවන්ට බැණීම හා දැනුම් දෙනාය වසන් කිරීම තහනම් කරයි.
- 11- මෝඩකම, අකුසල, පිංකම් දානය ගැන ප්‍රසිද්ධ කිරීම හා තමාට කළ උපකාරයක් වෙනුවෙන් තුනි පුද නොකිරීම තහනම් කරයි.
- 12- වංචා කිරීම, දේහිකම් කිරීම හා පොරොන්දුව කඩ කිරීම තහනම් කරයි.
- 13- දෙමාපියන්ට අපරාධ කිරීම, පවුල් දෞතිත්වය කඩ කිරීම හා දරුවන් නොසලකා හැරීම තහනම් කරයි.
- 14- මත්තු බැලීම හා මිනිසුන්ගේ උණතාවයන් ප්‍රසිද්ධ කිරීම තහනම් කරයි.
- 15- පිරිමින් ස්ත්‍රීන් සේද, ස්ත්‍රීන් පිරිමින් සේද හැසිරීම තහනම් කරයි.
- 16- මත්පැන් පානය කිරීම, මද්‍යපාන ද්‍රව්‍යයන් භාවිතා කිරීම හා මුදල් තාස්තිය සිදු කරන හුදුවල යෙදීම තහනම් කරයි.

17-වාෂ් ලෙස දිවුරීම මගින් ගැණුම් විකිණීමවල යෙදීම, මිණුම් කිරීමවල වංචා කිරීම, තහනම් කාර්යයන්හි මුදල් වියදම් කිරීම හා අසල්වාසීන්ට හිරිහැර කිරීම තහනම් කරයි.

18-සොරකම් කිරීම, කෝපවීම, සමාගමක කොටස් කරුවකු අත් කොටස් කරුවාට වංචා කිරීම හා කම්කරුවාගේ කුලිය ප්‍රමාද කිරීම හෝ කාර්ය අවසන්වීමෙන් පසු කුලිය නොගැවීම තහනම් කරයි.

19-තමාට හානි සිදුවන තරමට ආහාරපානයන් අධිකව අනුභව කිරීම තහනම් කරයි.

20-එකිනෙකා අප්‍රිය වීම, තරහවීම හා උදාසීනකර පළා යාම තහනම් කරයි. මක්නිසාදයත්, මුස්ලිම්වරයෙකු තම සහෝදරයාට දින තුනකට වඩා අප්‍රියවී සිටීම අවවාද කරයි.

21-ධර්මයේ අනුමත හේතුවෙන් තොරව කෙනෙකුට පහර දීම හා ආයුධයෙන් මිනිසුන් බිය ගැන්වීම තහනම් කරයි.

22-ගණිකා වෘත්තිය, සම ලිංගික ඇසුර හා සාතනය කිරීම තහනම් කරයි.

23-අල්ලස දීම හා අල්ලස ලබා ගැනීම තහනම් කරයි.

24-අපරාධයට ලක්වූ තැනැත්තාට උපකාර කිරීමට ශක්තිය තිබී යදී මහුව උදාසීන කිරීම තහනම් කරයි.

25-අවසරයෙන් තොරව තමාගේ නොවන නිවසකුළු පිවිසීම හා මිනිසුන් කතා බහක යෙදී සිටින අවස්ථාවේ (මවුන්ද එය අත් අය සවන් දීම අකැමැතිවී සිටින කළ) ඒවා කෙරෙහි සවන්දීමට තැත් කිරීම තහනම් කරයි.

මේවා සියල්ල මුස්ලිම්වරුන් වැළකී සිටින ලෙස ඉස්ලාම් ධර්මය අණ කරන තහනම් කාර්යයන්ය.

අවසාන දිනය

මිනිසෙකු අවසාන දිනය ගැනද, ඒ හා සම්බන්ධවූ කරුණු ගැනද, එහි සිදුවන කාර්යයන් ගැනද විශ්වාසය කරන තෙක් විශ්වාස වන්තයා නොවිය හැක. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[المزمل: 17] ﴿يَوْمًا يُجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا﴾

එදින, ළදරුවන් (කෙස් පැහැණු) මහල්ලන් කරයි.
(අල්කූර්ආන්-73:17)

අවසාන දිනය පිළිබඳ කරුණු මෙසේය.

මරණය

මරණය, මේ විශ්වයෙහි ජීවත්වන සෑම ජීවියෙකුගේම අවසාන නයෙකි. එයින් වැළකී සිටීමට කවරෙකුට හෝ නොහැක. මෙම කරුණ කෙරෙහි අල්ලාහ් මෙලෙස පවසන්නේය.

[آل عمران: 185] ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾

සෑම ආත්මයක්ම මරණයට ලක්වී භුක්ති විදිය යුතුයි.
(අල්කූර්ආන්-3:185)

[الرحمن: 26] ﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ﴾

(පොළොවෙහි) ආති සියල්ලක්ම විනාශවන්නේය.
(අල්කූර්ආන්-55:26)

අල්ලාහ් මුහම්මද් (සල්) තුමා අමතා මෙසේ පවසන්නේය.

﴿ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ، ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَحْتِصُمُونَ ﴾

[الزمر: 30]

(නබිතුමනි) නිසැකයෙන්ම, ඔබද මරණයට ලක්වන්නේය. නිසැකයෙන්ම, මවුන්ද මරණයට ලක් වන්නේය. පසුව, නිසැක යෙන්ම, පරලොව දිනයේ ඔබලා ඔබලාගේ දෙවියා වෙත (ගෙන විත්) තර්ක කරති. (අල්කූර්ආන්-39:31,31)

මානව සංහතියේ කිසියම් කෙනෙකුට හෝ මෙළොව ස්ථිර ස්ථානයක් නොවන්නේය. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِنْ قَبْلِكَ الْخُلْدَ ﴾ [النبياء: 34]

(නබිතුමනි) තවද, ඔබට පෙර කිසියම් මිනිසෙකුට ස්ථිර ජීවි තයක් අපි (මෙළොවෙහි) ලබා නොදුන්නෙමු. (අල්කූර්ආන්-21:34)

1-මරණය, සැක කිරීමට කිසියම් මගක් හෝ නොමැති නිශ්චිත කරුණක්ය. නිසැකයෙන්ම, මරණයට පත්වන්නා තමා සමග මිනිවළිය කරා කිසියම් දෙයක් හෝ රුගෙන නොයයි. සැබ වන්නම, මහු හා සමග ඉතිරිව පවතින්නේ මහු කළ ක්‍රියාවන් පමණි.

2- මිනිසාගේ ආයුෂ් කාලය අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකු හෝ නොදන්නා ගුප්තවූ කරුණෙකි. එබැවින්, කිසිවෙකු තමා කෙදිනද හෝ කවර ස්ථානයෙහිද හෝ

මරණයට ලක්වෙත් නේද ? යන කරුණ නොදනි. මක්නිසාදයත්, සැකයෙන්ම, මෙය අල්ලාහ් පමණක් දන්නා සැලවූ ඥානයෙකි.

3- මරණයට ලක්වනවිට එය බාධාකිරීම හෝ පමා කරවීම හෝ එයින් මගහැර පැන දිවීම හෝ කළ නොහැක. අල්ලාහ් මෙම කරුණ ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجْلٌ، فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾

[الأعراف: 34]

සමාජයේ සැමටම (නිශ්චිත ආයුෂයක්) වාරයක් ඇත. මවුත් ගේ වාරය පැමිණෙන විට, එය ප්‍රමාදකළ නොහැක. තවද, ඊට පෙරද (සිදු) නොවන්නේය. (අල්කූර්අන්-7:34)

4- විශ්වාස වන්නයෙකුට මරණය සිදුවනවිට, (එමොහොතේදී) මහු වෙත මලකල් මවින් (පණ ගන්නා සුරදුන වරයා මිනිරි සුවදවූ සෞන්දර්ය රූපයෙන් පැමිණේ. මහු සමග ස්වර්ගය ගැන සුභාරංචි පතන කරුණාවන්ත සුරදුන වරුන්ද පැමිණෙති. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفْأَمُوا تَنْزَّلَ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا

وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾ [فصلت: 30]

කවරෙකු අප දෙවියා අල්ලාහ් බව පවසා (එහි) ස්ථිර පැවැත් මෙන් සිටින්නේද, නියතවශයෙන්ම මවුත් වෙත මලක්වරුන් පැමිණ ‘මබලා බිය නොවන්න, කණගාටු

තොවන්න, ඔබලාට පොරොන්දුවු ස්වර්ගය ගැන සතුටුවන්න' යනුවෙන් පවසති. (අල්කූර්ෂන්-41:30)

තමුත්, ප්‍රතික්ශේප කරන්නෙකුට මරණය සිදුවනවිට, ඔහු වෙත මලකල් මවත් (පණ ගන්නා සුර දුන්)වරයා දුගඳ ආඳුම් පැළඳ තද කලු මුහුණුවරකින් බිය ජනිත රූපයෙන් පැමිණේ. ඔහු සමග වෙදනාව ගැන සුභාරංචි (අවවාද කරන) පනත (වෙදනා ගෙනෙන) මලක්වරුන්ද පැමිණෙති.

අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ، أُوْحَرِجُوا أَنفُسَكُمْ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ﴾ [الأنعام: ٩٣]

අපරාධකරුවන් මරණ වෙදනාවට ලක්ව සිටීම මවුහු දකින කළ, මලක්වරුන් තම දෑත් දික්කරමින් 'ඔබලාගේ පණ පිට මංකරන්න, අද දින ඔබලාට නින්දා දෙන වෙදනාව කුලිය ලෙස ලැබේ. මන්දයත්, ඔබලා අල්ලාහ් ගැන ව්‍යාජ කරුණු ප්‍රකාශ කරමින්ද, ඔහුගේ වදන් (විශ්වාස නොකර) අහංකාර කරමින්ද සිටියේය' යනුවෙන් පවසති. (අල්කූර්ෂන්-6:93)

එනිසා මරණය සිදුවන විට සත්‍ය ඵලිවෙත අතර, මිනිසුන් සැමට කරුණු පැහැදිලිවේ. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ، لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا
فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾

[المؤمنون: ٩٩, ١٠٠]

මවුත්ගෙන් කෙනෙකුට මරණය සිදුවනවිට මහු ‘මගේ දෙවි යනේ, මා (මෙලොවෙහි) හැර ආ දේයින් කුසල් ක්‍රියා කිරීම සඳහා මාව නැවත (ලොවට) හරවා එවන්න’. යනුවෙන් පව සයි. කරුණු එසේ නොවේ. මහු පවසන්නේ (අසත්‍ය) ප්‍රකාශ යයි. නැගිටිටවන දිනය තෙක් මවුත් ඉදිරියේ තිරයක් තිබේ. (අල්කුර්අන්-23:99,100)

එබැවින්, මරණය සිදුවන විට ප්‍රතික්ශේප කරන්නා (කාෆර්) හා පාප කාරයා කුසල් ක්‍රියා කිරීම සඳහා මෙලොව කරා නැවත ඒම අපේක්ෂා කරයි. නමුත් මෙලොව අත්‍යසූචීමෙන් පසු කණගාටුවීමෙන් (කිසිදු) පලක් නොවන්නේය. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأُوا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّنْ سَبِيلِ﴾

[الشورى: ٤٤]

තවද, අපරාධකරුවන් වෙදනාව දකිනවිට (මෙයින්) වැළකී සිටීමට මගක් තිබේද? යනුවෙන් පැවැසීම බල දකී. (අල්කුර්අන්-42:44)

කබිර් - මිනිවළ

මිනිවළ ගැන තබා මුහම්මද් (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

[إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ ، جَاءَهُ مَلَكَانِ فَيَقْعِدَانِهِ فَيَسْأَلَانِهِ عَنْ رَبِّهِ ، وَدِينِهِ ، وَنَبِيِّهِ ، فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَيَقُولُ : رَبِّي اللَّهُ ، وَدِينِي الْإِسْلَامُ ، وَنَبِيِّ مُحَمَّدٌ - ﷺ - فَيَقُولَانِ لَهُ : أَنْظِرْ إِلَى مَقْعِدِكَ مِنَ النَّارِ أُنْبَلِّكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعَدًا مِنَ الْجَنَّةِ ، فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا . وَأَمَّا الْكَافِرُ أَوْ الْمُنَافِقُ فَعِنْدَمَا يَسْأَلَانِهِ فَإِنَّهُ يَقُولُ : هَاهُ ، هَاهُ ، لَا أَدْرِي ، فَيَقُولَانِ لَهُ : لَا ذَرَيْتَ وَلَا تَلَيْتَ ، وَيُضْرَبُ بِمَطَارِقٍ مِنْ حَدِيدٍ ضَرْبَةً ، فَيَصْبِيحُ صَبِيحَةً يَسْمَعُهَا مَنْ يَلِيهِ إِلَّا الثَّقَلَيْنِ وَيَضْرِبُ عَلَيْهِ قَبْرُهُ ، وَيُرْبَانِيهِ مَقْعَدَهُ فِي النَّارِ ، وَيَأْتِيهِ مِنْ حَرِّهَا وَعَدَايَاهَا]

නිසැකයෙන්ම, පුද්ගලයෙකු මිනිවළෙහි තැන්පත්කර, මහු ගේ මිත්‍රයන් පිටත්වීමෙන් පසු, එහි මලක් හෙවත් සුර දුන්නවරුන් දෙන්නෙක් පැමිණ, මහුව වාඩිකරවා මහුගෙන් ‘මතගේ දෙවියා කවරෙකුද?, මතගේ ධර්මය කුමක්ද?, මතගේ නතිවරයා කව රෙකුද?’ යනුවෙන් ප්‍රශ්න කරති.

මහු විශ්වාස වන්නයෙකු නම්, ‘මාගේ දෙවියා අල්ලාහ්, මාගේ ධර්මය ඉස්ලාමය, මාගේ නතිවරයා නති මුහම්මද් (සල්) තුමාය’ යනුවෙන් පවසයි. එවිට එම මලක්වරුන් මහුව අමතා ‘තරකාදියෙහි මඬේ ආසනය (ස්ථානය) බලන්න. නියතව, අල්ලාහ් මඬේ ආසනය ස්වර්ගයට මාරු කළා’ යනුවෙන් පවසති.

මහු කාගිරි හෙවත් ප්‍රතික්ශේප කරන්නෙකු හෝ මුනාගික් හෙවත් අවස්ථා වාදියෙකුනම්, මහුගෙන් ප්‍රශ්න කරනවිට මහු ‘හාහ්...හාහ්... මා නොදනිමි’ යනුවෙන් පවසයි. එවිට එම මලක් වරුන් මහුව අමතා ‘මත දැන ගත්තේද, පිළිපැද්දේද නොමැත්’ යනුවෙන් පවසති. තවද,

මහුට යකඩ (තලන ලොකු) මිටියෙන් පහරක් දෙනු ලැබේ. එවිට මහු කැ කෝ ගසයි. ඒ ගඟදිය මිනිස් හා ජීන් වර්ගයන් හැර අන් සියලු දෙනාටම ඇසේ. මහුගේ මිනි වළ මහුව තද කරයි. මලක්වරුන් දෙදෙනා තරකාදියෙහි ඇති මහුගේ ආසනය (ස්ථානය) මහුට පෙන්වති. තරකාදියෙහි උෂ්ණය හා දඩුවම මහු කරා එවී.

මිනිවලෙහි දේහයට තැවන පණදීම මෙලෝ මිනිස් තුවණෙන් වටහාගත නොහැකි පරලොව පිළිබඳ කරුණෙකි. මිනිසා දායාද යට සුදුසු විශ්වාස වන්තයානම්, මිනිවලෙහි මහු දායාදයන් අනුභව කරයි. මහු වෙදනාවට සුදුස්සෙකුනම්, මහු මිනිවලෙහි වෙදනාවට ලක්වේ. මෙයින් රුකවරණය පතන මෙන් මුහම්මද් (සල්) තුමා මෙසේ පැවැසූහ.

[تَوَدَّوْا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقُرَى] (أخرجه أبو داود)

මඟලා මිනිවළ වෙදනාව කෙරෙහි අල්ලාහ් වෙතින් රුකවරණය පතන්නා. (අබුදාවුද් ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

තිවැරදි බුද්ධිය (ඇත්තෙකු) මෙය (මිනිවළ වෙදනාව) ප්‍රතික්ෂේප නොකරයි. මක්නිසාදයත්, මිනිසා තම ජීවිතයෙහිද මෙය සම්පව පවතින බව දකී. එනම්, තිත්දෙහි පසුවන්නා තමා දැඩි වෙදනාවට ලක්වන බව (සිහිතයෙන්) හැඟී කැකෝ ගසයි, රුකවරණය පතයි. මරණය හා ජීවිතය අතර විශාල වෙනසක් තිබෙන අතර, මහු අසල සිටින්නාට මෙය නොහැඟෙන්නේය. මිනිවලෙහි වෙදනාව පණට හා දේහයට (එකට) සිදුවේ.

තඟි මුහම්මද් (සල්) තුමා මිනිවළය පිළිබඳව මෙසේ පවසයි.

أَوَّلُ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ ، فَإِنْ نَجَا مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَيُّسَّرُ مِنْهُ ، وَإِنْ لَمْ يَنْجُ مِنْهُ
فَمَا بَعْدَهُ أَشَدُّ مِنْهُ [أخرجه الترمذي]

මිනිවළ පරලොවෙහි තවතැන්වලින් ප්‍රථම තැනකි. මෙයින් කෙනෙකු ජය ලබන්නේ නම්, මහුට ඉන් පසු සිදුවන සැම දේ මීට වඩා පහසුවෙන් පවතී. මෙයින් කෙනෙකු ජය නොලබන්නේ නම්, මහුට ඉන් පසු සිදුවන සැම දේ මෙයට වඩා අපහසුවෙන් පවතී.

(නිර්මිදි ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

මෙයට මිනිවළ වෙදනාව යනුවෙන් නම්කර ඇත්තේ, මිනිසුන් ගෙන් අධික පිරිස මිනිවළෙහි භූමිදානය කිරීම නිසාය. එසේ නොවන අය එනම්, දියට ගිලී (යටවී) යන්නන්, ගින්නට දැවී යන්නන්, සතුන් හපා විනාශවූවන් හා මෙවැනි අයට න්‍යාග හෝ වෙදනාව ලැබෙන්නේ පරලොවෙහිදීය.

මිනිවළෙහි වෙදනාව විවිධ ආකාරයෙන් පවතී. එය යකඩ වැනි (ලොකු) මිටියෙන් පහර දීම, මහුගේ මිනිවළය අත්ධකාර යෙන් පිරි තිබීම, තරකාදියේ ඇතිරිල්ලක් මහුට දිගහැරීම, තර කාදියේ දොරටුවක් මහුට විවෘතවීම, මහුගේ අකුසල් (ක්‍රියා) දුගඳ ආඳුම් පැළඳ පිළිකල් මුහුණු වරයෙන් යුත් මිනිසෙකුගේ රූපයෙන් මිනිවළෙහි මහු හා සමග අසුන් ගැනීම යනාදියවේ.

දාසයා කාට්ටි හෝ මුතාට්ටි වරයෙකුනම්, වෙදනාව ස්ථිර යෙන් පවතී. දාසයා පාපකාර විශ්වාසියෙකුනම්, එවිට මහුගේ පාප ක්‍රියාවන් අනුව වෙදනාවද වෙනස්වේ. (පසු) මහු එයින් නිදහස්වේ. දාසයා විශ්වාසියෙකු නම්, මහු

මිනිවළයෙහි දයාව ලබයි. එනම් මහුගේ මිනිවළය විශාල කෙරේ. එය ආලෝකයෙන් පිරේ. ස්වර්ගය කරා මහුට දොරක් අරිනු ලැබේ. එමගින් මහුට සුගන්ධය ලැබේ. ස්වර්ගයේ ආතිරිල්ලක් මහුට දිගහිනු ලැබේ. මහුගේ කුසල් ක්‍රියාවන් සෞන්දර්ය මිනිසෙකුගේ රූපයෙන් මිනි වළෙහි මහු හා සමග අසුන්ගෙන සිටී.

අවසාන දිනයෙහි සලකුණු

1-අල්ලාහ් මෙළොව නිර්මාණය කළේ එය ස්ථිරව පැවැතීම සඳහා නොවේ. නමුත්, එයට අවසාන දිනයක් ඇත්තේය. එය විනිශ්චය දෙන දිනයෙකි. මෙය සැකයෙන් තොර සත්‍යයෙකි. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[v:الحج] ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا﴾

තවද, නියත වශයෙන්ම, පරළොව (වෙලාව) පැමිණේ. එයින් කිසිදු සැකයක් හෝ නොමැත. (අල්කූර්ආන්-22:7)

[r:سبا] ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ﴾

තවද, කාෆර් වරුන්, (විනිශ්චය කරන පරලොවෙහි) වෙලාව අපට නොපැමිණේ යනුවෙන් පවසති. (නබිතුමනි,) ‘මාගේ දෙවියා මත දිවුරා කියමි. (එසේ නොවේ) නිසැකව, එය මබලා වෙත පැමිණේ’. යනුවෙන් මබ පවසන්න. (අල්කූර්ආන්-34:3)

අවසාන දිනය පිළිබඳ දැනුම, අල්ලාහ් තම ඥානයෙන් හිමි කරගත් සැලවූ කරුණෙකි. මහු තම මැවීමටලත් කිසිවෙකුට හෝ එය පැහැදිලි නොකළේය. අල්ලාහ් මෙසේ පවසයි.

﴿يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ، قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ ، وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ

تُكُونُ قَرِيْبًا﴾ [الأحزاب: ٦٣]

(නඹතුමනි, විනිශ්චයට අයත්) එම වෙලාව ගැන මිනිසුන් මඟෙන් අසති. ඒ පිළිබඳ ඥානය අල්ලාහ් සතුව ඇති බව මත පවසන්න. එය මත දන්නෙහිද? එය සම්පයෙන් පැමිණීමට හැක. (අල්කුර්ආන්-33:63)

2-පාපකාර මිනිසුන් සඳහා අවසාන දිනය සිදුවේ. අවසාන දිනය සිදුවීමට පෙර අල්ලාහ් සුවඳ මඳ සුළඟක් එවයි. එම සුළඟ විශ්වාස වත්තයින්ගේ පණ අත්පත් කරයි. අල්ලාහ් මරණය හා මෙළොව අවසන් කිරීම මගින් මැවීම් කෙරෙහි තීරණයක් ගැනීමට අදහස් කරන්නේනම්, එවිට මහු සුර් තැමැති තලාව පිඹිත ලෙස (අදාල) මලක්වරයාට අණ කරයි. (සුර් යනුවෙන් හඳින්වන්නේ මහා අණකි) එම තාදය අසන මිනිසුන් මුළා වේ. අල්ලාහ් මෙය මෙලෙස පවසන්නේය.

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ﴾

[الزمر: ٦٨]

සුර්හි පිඹිතලද වට අල්ලාහ් කැමැති අය හැර, අහසේහි හා පොළොවෙහි සිටින්නන් සිහිය නැතිව මුළාවෙති.

(අල්කුර්ආන්-39:68)

මෙය සිකුරාදා දිනයේ සිදුවේ. පසු සියලු මලක්වරුන් මරණ යට පත්වෙති. අල්ලාහ් හැර අන් කිසි දෙයක් හෝ ඉතිරිව නොපවතී.

3- සියලු මිනිස් ශරීරයන් විනාශයට පත්වේ. ‘අප්බුදනබ්’ හැර අන් සියල්ල පොළොව විනාශ කරයි. (අප්බුදනබ් යනුවෙන් හඳින්වන්නේ මුලමකි. එය මිනිසාගේ පිට

දණ්ඩ අවසානයේ ඇති ඇටකටුවෙකි) නිසැකයෙන්ම වක්තෘ (තනි)වරුන්ගේද පරිත්‍යාග ශීලීන් (භූහදා වරුන්)ගේද දේහයන් පොළොව විතාශ නොකරයි. අල්ලාහ් අහසෙන් ජලය ඉස (විතාශවූ) ශරීරයන් වර්ධනය කරයි. අල්ලාහ් මිනිසුන් නැගිටවීමට අදහස් කරන්නේනම්, ඔහු සූර් පිඹීම භාර ඉස්රාෆීල් මලක් වරයාට පණ පොවීමෙන් පසු එතුමා දෙවැනි වරට සූර් නලාව පිඹයි. එවිට අල්ලාහ් සියලු මැවීමවලට පණ ලබා දෙයි. මිනිසුන් පාවහන් නොපැළඳ, තිර්වස්ත්‍රයෙන් හා කන්තෘ (වර්ම පේදනය) නොකර අල්ලාහ් ප්‍රථමයෙන් මැවූ සේ ඔවුන් තම මිනිවලෙහි සිට පිටත්වෙති. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[س: ٥١] ﴿وَنُحَّ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ﴾

තවද, සූර් පිඹන ලද්දේනම්, ඔවුහු වහාම සමාධිවලින් (මිනි වලෙන්) පිටත්ව තම දෙවියා කරා ශීඝ්‍ර වෙති.
(අල්කූර්ආන්-36:51)

පොළොව පැලී එයින් ප්‍රථමයෙන් පිටත්වන්නේ තනි මුහුම්මදු (සල්) තුමාය. පසුව මිනිසුන් මහ්ෂර් පිටියට ගෙනෙතූ ලැබේ. ඒදින ඉර මැවීමවලට සම්පයෙන් සිටී.

මිනිසුන් මහ්ෂර් පිටියේ දීර්ඝ කලක් රඳී සිට ඔවුන් අතර ප්‍රශ්න කිරීම හා තීන්දු කිරීම අපේක්ෂා කරමින් සිටිති. පසුව ඔවුන් අතර තීන්දු කිරීමට අල්ලාහ් අවසරය ලබා දෙයි. පසුව සිරාතය පිහිටේ. (නිරය මත පිහිටා ඇති මෙය කෙස් ගහට වඩා සිතිදුයි, කඩුවට වඩා තියුණුයි) මිනිසුන් තමතමන්ගේ ක්‍රියාවන් අනුව එය පසුකර යති. ඔවුන් අතර ඇසිපිය ගැසී මේ

මොහොතේද, සුළුග වේගයෙන්ද, අධික වේගයෙන් දුවන අශ්වයන් සේද, බඩ ගැමෙන්ද සිරාතය පසු කර යන අයද සිටිති, සිරාතය මත ඇති දම්වැල් මිනිසුන් අල්ලා තිරයට විසි කරයි. එවිට කාගිර්වරු හා අල්ලාහ් කැමැතිවන පාපකාර විශ් වාසිත් තරකාදියට වැටෙති.

නියත වශයෙන්ම කාගිර්වරුන් තරකාදියේ ස්ථිරව පසුවෙති. පාපකාර විශ්වාස වත්තයින් අල්ලාහ්ගේ මතය පරිදි වෙදකා වට ලක්වීමෙන් පසු ස්වර්ගයට පිවිසෙති. සිරාතය පසුකර යන්නන් එනම් ස්වර්ගවාසීන් ස්වර්ගය හා තිරය අතර පිහිටා ඇති පාලමෙහි රඳී සිටිති. එහි පිරිසක් තවත් පිරිසක්ව පළි ගනිති. යමෙකු තම සහෝදරයෙකුට කළ අපරාධය සඳහා පළිගෙන එමගින් මහු තෘප්තිවන තෙක් ස්වර්ගයට පිවිසීමට නොහැක.

ස්වර්ගවාසීන් ස්වර්ගයටද, අපාය වාසීන් අපායටද පිවිසීමෙන් පසු මරණය එවකෙකුගේ රූපයෙන් ගෙන ස්වර්ගය හා අපාය අතර කපනු ලැබේ. මෙය ස්වර්ගය හා අපාය වාසීන් දුටුමින් සිටිති. පසුව, ස්වර්ගවාසීනි, (මබලා) තිරත්තරයෙන් සිටින්න. (මබලාට) මරණය නොමැත යනුවෙන්ද, අපායය වැසියනි, (මබලා) තිරත්තරයෙන් සිටින්න. (මබලාටද) මරණය නොවත් මැත යනුවෙන්ද පැවැසේ. කෙනෙකු ප්‍රීතියෙන් මරණයට පත් වන්නේනම්, ස්වර්ග වැසියා ප්‍රීතියෙන් මරණයට පත්වේ. යමෙකු දුකෙන් මරණයට පත් වන්නේනම්, අපාය වැසියා දුකෙන් මරණයට පත්වේ.

අපාය හා එහි වේදනා

අපාය හා එහි වේදනා පිළිබඳව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارُ ، أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ [البقرة: ٢٤]

මිනිසුන් හා ගල් දවන ද්‍රව්‍යවූ තරකාදියේ ගින්න කෙරෙහි බියවන්න. එය (අල්ලාහ් තම ධර්ම ග්‍රන්ථ ප්‍රතික්ෂේප කරන) කාගිරිවරුන්ටම සූදානම්කර ඇත.

(අල්කුර්ආන්-2:24)

තබ්‍රි මුහම්මද් (සල්) තුමා තම සහාබා හෙවත් ශ්‍රාවකරුවන් අමතා මෙසේ පැවැසීය.

نَارُكُمْ هَذِهِ الَّتِي تُوقَدُ مِنْ جُزءٍ مِنْ سَبْعِينَ جُزءًا مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ [قَالُوا : وَاللَّهِ إِنَّ كَانَتْ لَكَافِيَةً يَا رَسُولَ اللَّهِ ، قَالَ : [فَاتَّهَى فُضِّلَتْ بِسَمْعٍ وَسَيِّئِينَ جُزءًا كُلَّهَا مِثْلًا]

(رواه البخاري ومسلم) [حَرْح]

‘ඔබලා දල්වන මෙම ගින්න, ජ්හන්නම් යන තරකාදියෙහි ගින්නෙන් හත්තැවෙන් එක පංගුවෙකි’. යනුවෙන් තබ්‍රිතුමා පැවැසුවට ඔවුන් තබ්‍රිතුමනි, මෙය (වේදනා කිරීමට) ප්‍රමාණවත් වේ යනුවෙන් කීහ. එයට තබ්‍රිතුමා ‘නිසැකයෙන්ම මෙය හැට තවය පංගුවෙන් වැඩිකර ඇත. ඒ සියල්ල මෙවැනි උණුසුම්ය.’ යනුවෙන් පැවැසීය. (බුහාරි හා මුස්ලිම් ග්‍රන්ථ ඇසුරෙනි)

නිරය මහල් ප්‍රසාද හතකින් යුත්තෙකි. සෑම මහලක්ම අත් මහල්වලට වඩා දුෂ්කර වේදනා සහිතකි. එයින් සෑම මහලකම තම තමන්ගේ ක්‍රියාවන් අනුව සුදුස්සන් සිටිති. මුනාෆික්වරුන් පහළම මහලේ සිටිති. මෙය දැඩි වේදනා

සහිතකි. කාගිරිවරුන්ට තරකාදියේ වෙදනාව අඛණ්ඩව හා ස්ථිරව පවතී. නමුත්, වෙද නාව අධිකව දීම සඳහා මවුන් තරකාදියේ දැවු සෑම අවස්ථා වෙහිම නැවත පෙර තත්ත්වයට ගෙනෙනු ලැබේ. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿كَلَّمَا نَضَحَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَا لَهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾

[النساء: ٥٦]

මවුන් වෙදනාව (සම්පූර්ණයෙන්) භුක්ති විඳීම සඳහා මවුන් ගේ හම ගැ(ල)වියනවට එය නොවන වෙනත් හම මවුන්ට මාරු කරමින් සිටින්නෙමු. (අල්කූර්ආන්-4:56)

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ نَارُ جَهَنَّمَ ، لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ

عَذَابِهَا ، كَذَلِكَ نُجِزِي كُلَّ قَوْمٍ﴾ [فاطر: ٣٦]

ප්‍රතික්ශේප කරන්නන්ට තරකාදියෙහි ගින්න (සුදානම්කර) ඇත. මවුන් මැරුම් දකින ආකාරයට මවුන්ගේ කාර්යයන් අව සන් නොකරේ. නවද, තරකාදියේ මවුන්ගේ වෙදනාවද පහසු කරනු නොලැබේ. මෙසේම සෑම කාගිරිවරුන්ටම අපි කුලිය ලබා දෙන්නෙමු. (අල්කූර්ආන්-35:36)

මවුන් එහි විලංගු කෙරේ. මවුන්ගේ බෙල්ලටද විලංගු දැමේ. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ، سَرَابِيلُهُمْ مِنْ قَطْرَانٍ وَتَعْشَىٰ

وُجُوهُهُمْ النَّارُ﴾ [إبراهيم: ٤٩، ٥٠]

තවද, ඒදින අපරාධකරුවන් දම්වැල්ලෙන් බැඳ සිටීම මත දකී. මවුන්ගේ ආඥාම තාරවලින් සාදා තිබේ. තවද, මවුන්ගේ මුහුණු ගින්නෙන් දවනු ලැබේ. (අල්කුර්ආන්-14:49,50)

අපාය වාසීන්ගේ ආහාරය ජක්කුම ගසකි. අල්ලාහ් හා තඟි නායක මුහම්මද් (සල්) තුමාණෝ මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන් තෝය.

﴿ إِنَّ سَجْرَتِ الرَّقُومِ طَعَامُ الْأَيِّمِ ، كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ كَغَلِيِّ الْحَمِيمِ ﴾

[الدخان : ٤٣، ٤٤]

නිසැකයෙන්ම, ජක්කුම ගස පාපකාරයන්ගේ ආහාරයෙකි. එය උණුකරනලද තම සේ පවතී. කුසෙහි එය උණුවු ජලය සේ උණුවේ. (අල්කුර්ආන්-44:43,44)

[لَوْ أَنَّ قَطْرَةً مِنَ الرَّقُومِ قَطَرَتْ فِي دَارِ الدُّنْيَا لَأَفْسَدَتْ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا]

[مَعَايِشُهُمْ فَكَيْفَ بَمَنْ يَكُونُ طَعَامَهُ؟] (سنن الترمذي)

ජක්කුම ගසෙන් බිංදුවක් හෝ ලොවෙහි වැටෙන්නේනම්. ලොව වැසියන්ගේ ජීවිතය විනාශවේ. එසේනම්, එය ආහාරය වූවන්ගේ තත්ත්වය කෙසේ පවතීද ? (නිර්මිද් ග්‍රන්ථය අසුරෙහි)

තරකාදියෙහි අසිරු වෙදනාවත් හා ස්වර්ගයෙහි භාග්‍යයේ විශේෂත්වයන් පිළිබඳව තඟිනායක තුමා ප්‍රකාශ කළ වදනක් පහත සඳහන් පරිදි අනාවරණය වේ.

[يُؤْتَى بِأَنْعَمِ أَهْلِ الدُّنْيَا مِنَ الْكُفَّارِ فِي النَّارِ عَمَسَةً ثُمَّ يُقَالُ لَهُ : هَلْ مَرَّ بِكَ نَعِيمٌ

قَطُّ ؟ فَيَقُولُ : لَا ، مَا مَرَّ بِي نَعِيمٌ قَطُّ . نَسِيَ كُلَّ نَعِيمِ الدُّنْيَا وَتَرَفَّهَا مِنْ عَمَسَةٍ

وَاحِدَةٍ فِي النَّارِ، كَذَلِكَ يُؤْتَى بِأَبْسِ أَهْلِ الدُّنْيَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَيُعْمَسُ فِي الْجَنَّةِ
 عَمْسَةً، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ: هَلْ مَرَّ بِكَ بُؤْسٌ قَطُّ؟ فَيَقُولُ: لَا، مَا مَرَّ بِي بُؤْسٌ
 قَطُّ وَلَا أَدَى. نَسِيَ كُلَّ مَا قَاسَاهُ فِي الدُّنْيَا مِنَ الْبُؤْسِ وَالْفَقْرِ وَالشَّقَاءِ مِنْ
 عَمْسَةٍ وَاحِدَةٍ فِي الْجَنَّةِ (رواه مسلم)

මෙලොවෙහි සියලුම භාග්‍යයෙන් ජීවත්වූ කාට්ටු වරයෙකු ගෙනෙනු ලැබේ. ඔහු අපායයෙ (ගින්නේ)හි වරක් ගිල්වනු ලැබී මෙන් පසු ඔහුගෙන් ‘මඟට (ලොවෙහි) කිසියම් භාග්‍යයක් තිබූ ඡේද?’ යනුවෙන් විමසේ. මාඟට කිසියම් භාග්‍යයක් හෝ නොතිබුණු බව ඔහු පවසයි. අපායයෙහි වරක් ගිල්වීමෙන් ඔහුට ලොවෙහි භාග්‍යයන් සියල්ල අමතකවිය.

එසේම ලොවෙහි ඉතාමත් අසීරුතාවයට ලක්වූ විශ්වාස වත්ත යෙකු ගෙනෙනු ලැබේ. ඔහු වරක් ස්වර්ගයෙහි ගිල්වීමෙන් පසු ඔහුගෙන් ‘ලොවෙහි මඟට කිසියම් අසීරුතා පවතීද ? යනුවෙන් විමසේ. මාඟට කිසිදු අසීරුතා හෝ දුෂ්කරතා නොතිබුණු බව පවසයි. ස්වර්ගයෙහි වරක් ගිල්වීමෙන් ඔහුට ලොවෙහි සිදුවූ අසරණකම, දිළිඳුකම හා අභාග්‍යයන් අමතකවිය. (මුස්ලිම් ග්‍රන්ථය අසුරෙති)

ස්වර්ගයෙහි ස්වභාවය

ස්වර්ගය අල්ලාහ්ගේ යහපත් ශීලීන්ගේ කීර්තිමත් ස්ථිර නිව සකි. එහි කිසිදු අප්‍රසක් තුදුව, කිසිදු කනක් නොඅසු හා කිසි යම් මිනිස් සිත් සතන්තුල වර්ණනා නොවූ භාග්‍යයන් තිබේ. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قُرَّةِ أَعْيُنٍ ، جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

[السجدة : 17]

මවුත් කළ (යහපත්) ක්‍රියාවන් සඳහා ත්‍යාග ලෙස (ලබාදීමට) සහවා ආති තෙත් පිතවීම (පරලොව මෝක්ෂය) කිසියම් පුද්ගල යෙකු හෝ තොදනි. (අල්කුර්ආන්-32:17)

ස්වර්ගයෙහි ස්වභාවය මු:මිත්වරුන්ගේ ක්‍රියාවන් අනුව උස් පහත්ව පවතී. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿يَرَفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ﴾ [المجادلة : 11]

මබලා අතර සිටින විශ්වාසීන්ගේද, දැනුම් ඥානය ලත් විද් වතුන්ගේද තරාතිරම අල්ලාහ් උසස් කරයි. (අල්කුර්ආන්-58:11)

ස්වර්ගවාසීන් තමාගේ සිතට ආල්මවන දේ එහි අනුභව හා පානය කරති. එහි පාට වෙනස් තොවන ගංගාවන්ද, රස වෙනස් තොවන කිරි ගංගාවන්ද, පිරිසිදු මී පැති ගංගාවන්ද, පානය කරන්නන්ට තෘප්තිය ගෙනදෙන මද්‍ය පාන ගංගාවන්ද ඇත. එම මද්‍ය පානය මෙලොවෙහි මද්‍ය පානයන් සේ තොවන්නේය. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكُأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ ، يُصْأَاءُ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ ، لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ

عَنْهَا يُنْفُسُونَ﴾ [الصافات: 40-47]

පිරිසිදු පානයෙන් පිරි භාජන මවුහු වටකරගෙන ඒවි. (එය) තද සුදය. පානය කරන්නන්ට මිහිරි රසය. එයින් (කිසියම්) බාධාවක් තොමැත. තවද, මෙයින් මවුහු බුද්ධි

නොසන්සුන්තා වයට පසු නොවන්නෝය.

(අල්කූර්ආන්-37:45-47)

එහි ‘හුරුල් රිත්’ කන්‍යාවන් විවාහකර දෙනු ලැබේ. තනි මුහම්මද් (සල්) තුමා මේ බව මෙසේ පවසන්නෝය.

[لَوْ أَنَّ امْرَأَةً مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ اطَّلَعَتْ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ لَأَضَاءَتْ مَا بَيْنَهُمَا -

أَي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ - وَلَمَّا نُهُ رِيحًا] (رواه البخاري)

ස්වර්ගයෙහි කන්‍යාවන් කෙනෙක් ලොව වැසියන් කරා පැමිණෙන්නේනම්, ආය ආහස හා පොලොව අතර ඇති දේ ආලෝක මත් කර, සුගන්ධයෙන් පුරවයි. (බුහාරි ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

ස්වර්ග වැසියන්ගේ ඉමහත් භාග්‍ය වන්නේ අල්ලාහ්ව බැහ දැකීමකි. තවද, මවුන් එහි මලෙලුනා පහකිරීම, නාහස සිරීම හා කෙළි ගැසීම නොකරති. මවුන්ගේ පනාව රත්රන්ය. මවුන්ගේ දහඩිය කස්තූරියකි. මේවා උනවීමක් හෝ වසන්ධිවීමක් හෝ නොවන ස්ථිර භාග්‍යයන්ය.

තනිතායක මුහම්මද් (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නෝය.

[مَنْ يَدْخُلِ الْجَنَّةَ يَنْعَمُ وَلَا يَيْئَسُ وَلَا يَبْكِي وَلَيَصِيبُ أَقْلَ أَهْلِ الْجَنَّةِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا

كُلِّهَا عَشْرَ مَرَّاتٍ]

කවරෙකු ස්වර්ගයට පිවිසෙන්නේද, මහුට භාග්‍යයන් ලැබේ. මහුට මහන්සිය හා වෙහෙස ලගා නොවේ. ස්වර්ග වාසීන්ගේ අවම භාග්‍යයනම්, මෙම විශ්වය දස වතාවත් ලබා දීමට වඩාත් උතුම්ය.

ඉස්ලාම්හි සත්‍යයන්ගේ ස්ථාවරය

ඉස්ලාම් ධර්මය සත්‍යයන්ට ලබාදී ඇති අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව දැන ගැනීමට පෙර, සමහර සමාජවල සත්‍යයන්ට හිමිව ඇති ස්ථාවරය හා ඔවුන්ගේ ස්ථාවරය මනා ලෙස දැන ගැනීම අවශ්‍යවේ.

ග්‍රීක් ජාතීන් අතර සත්‍යයන් වෙළඳ භාණ්ඩයක් ආකාරයට පිළි ගනු ලැබිණ. ඔවුන්ට කිසිදු අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමි නොවුණ අතර, සෑම අයිතිවාසිකමක්ම හිමිවූයේ පිරිමින්ට පමණි. තවද, ඔවුන්ට (සම්පත් කෙරෙහි) දෙවැනි උරුමයද, මුදල් පරිහරණය කිරීමේ අයිතියද තහනම් වශයෙන් පැවැත්වින. ඔවුන්ගේ ප්‍රකට විද්‍යාඥයෙකු වූ සෝක්‍රටීස් (Socrates) 'විශ්වයේ භයානක විනාශයට මූලික හේතුව සත්‍යයයි. ඔවුහු භාහිරයෙන් සෞන්දර්‍ය අලංකාරයෙන් යුත් විෂ ගසකට සමානවේ. එම ගසෙන් යම්කිසි දෙයක් අනුභව කරන පක්ෂීන් එවිගසම මැරුම් දකිති' යනු වෙන් තම මතය පල කරයි.

රෝම ජාතීන් සත්‍යය පණ තැනි වස්තුවක් වශයෙන් සිතූහ. ඔවුන් අතර සත්‍යයන්ට කිසියම් වටිනාකමක් හෝ අයිතිවාසිකමක් හෝ නොහිමිවිය. සත්‍යයන් පණ තැනි දේ ලෙස ඔවුන් සැලකූ නිසා ඔවුන්ගේ ශරීරය මත උණුකරන ලද තෙල් වැක්කරමින්ද, කුළුණු මත බැඳ තබාද වද කළහ. මෙපමණක් නොව කිසියම් වරදක් හෝ නොකළ සත්‍යයන්ද අශ්වයන්ගේ වලිගයේ බැඳ ඔවුන් මරණය දකින තරමට අධික වෙහෙසක් ඒවා පදවන්නට වූහ.

ස්ත්‍රීන් පිළිබඳ ඉන්දියානුවන්ගේ බැල්මද මෙසේම පැවැත් වූහ. තමුත්, ඔවුන් මෙයටත් වඩා ඉහළට ගොස් සැමියෙකු තැසී ගියේනම්, ඔහුගේ චිත්තයේම ඔහුගේ බිරිඳද දවත්තට වූහ. තවද, චිත්ත වැසියන්, ස්ත්‍රීන් තම සෞභාග්‍යයන් හා සම්පත් සෝදා විනාශ කරන ජලයට මජ්ජු කළහ. ඔවුන්ට තම බිරිඳන් පණපිටිත්ම වැළලීමේ හා විකිණීමේ අයිතියද හිමිව තිබිණ.

යුදෙවවරුන්, ස්ත්‍රීන් සාපයට ලත් අය සේ සැළකූහ. කුමක් නිසාදයත්, අය තබා ආදම් (අලෙ) තුමාව තොමගට යොමුකොට (තහනම්වූ) ගසෙත් අනුභව කිරීමට මග පෙන්වූ බවත්, ස්ත්‍රීය මසප්වූවට නිවසද අය අල්ලන දෙයද කිලිටු කරන අපවිත්‍ර වත් තියෙකු ලෙසත් සිතූහ. අයට සහෝදරයන් සිටිනම්, තම පියාගේ ධනයෙන් කිසිවක් අයට හිමිකම් නොලැබෙන බවද සිතුවූහ.

ක්‍රිස්තියානි ජාතිහු, ස්ත්‍රීන්ව ජෛනාත් (සාතන්) ලෙස සැළ කූහ. ක්‍රිස්තියානි ආගමික උගතෙකු ‘ස්ත්‍රීන් මිනිස් ජාතියටම අයත් නොවන්නන්’ බව පැවසීය. විශාරද ශුද්ධ. බුනා වෙන්ටුර් (St. Buena venture) මහතා ‘මබ ස්ත්‍රීයෙක් දුටුවෙතම, අය මිනිස් ජාතියට අයත් නැතැත්තිය බව හෝ පණ ඇති දෙයක් ලෙස හෝ නොසිතන්න. සැබැවින්ම මබලා දකින්නේ සාතන්ගේ රූපය බවත්, මබලා සවන්දෙන ඇගේ කටහඬ සර්පයා ගොර වන නාදය බවත්’ පවසන්නේය. තවද, පසුගිය 19 වැනි සියවසේ මැද භාගය තෙක් ඉංග්‍රීසින්ගේ සාමාන්‍ය නීතිය අනුව ස්ත්‍රීන් ප්‍රජා අයිතිය ලද අය බව නොසැළකීය. එමෙන්ම ස්ත්‍රීන්ට කිසි යම් මිනිස් අයිතිවාසිකම්ද, අය පළඳින ඇඳුම් පැළඳුම්

ඇතුළු යම්කිසි දෙයකට හෝ උරුමකම්ද ඇයට නොහිමිව තිබින.

1567 වන වසරේ ස්කොට්ලන්ත පාර්ලිමේන්තුව (Scottish Parliament) ‘ස්ත්‍රීන්ට කිසියම් දෙයකට හෝ බලයක් නොදිය යුතුයි’ යනුවෙන් නීතියක් පැනවීය. තවද, අටවැනි හෙන්රිගේ (Henry VIII) කාලයේ බ්‍රිතාන්‍ය පාර්ලිමේන්තුව (British Parliament) ස්ත්‍රීන් අපිරිසිදු අය බැවින් බයිබලය පාරායනා නොකළ යුතුයි’ යනුවෙන් නීතියක් සම්මත කළේය. ප්‍රංශ ජාතීන් 588 වැනි වසරේදී ‘ස්ත්‍රීන් මිනිස් සංහතියට අයත්ද, නැද්ද’ යනු වෙන් සමීක්ෂණයක් කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත් කළහ. මවුහු ස්ත්‍රීන් මානව සංහතියට අයත්වූ නමුත්, මවුන් මවන ලද්දේ පිරිමින්ට ආවතේව කිරීම සඳහා බව තීරණය කළහ. වර්ෂ 1805 දක්වා ඉංග්‍රීසීන්ගේ නීතිය අනුව, සැමයෙකුට තම බිරිඳ විකිණී මේ අයිතියද තිබින. බිරිඳගේ වටිනාකම පැන්ස් හයක් එතම්, සිලිං භාගය (Six Pence ie Half Shilling) යනුවෙන් නිගමනයද කළ සිටියහ.

(පැන්ස් හා මිලිං යනුවෙන් හැඳින්වන්නේ පැරණි ඉංග්‍රීසි කාසිවල නමය)

ඉස්ලාම් ධර්මය පැමිණෙන තෙක් අරාබිවරුන් අතරේ ස්ත්‍රීන් නිතදින වස්තුවක් ලෙසද, සමපත් හිමිකම් ලැබීමට සුදුස්සන් නොවන අය ලෙසද, කිසිදු සැලකීමක් නොලද අය ලෙසද, මවුන් කිසිදු අයිතිවාසිකම් නොමැති අය ලෙසද පිළිගැනීමක් තිබිණ. මෙපමණක් නොව, මවුන්ගෙන් අධික පිරිස් තම දියණින් පණ පිටින් වළලන්නන් ලෙසද සිටියහ.

මෙකී සෑම අපරාධවලින් ස්ත්‍රීන් මුදාහැරීම සඳහාද, ස්ත්‍රීන් හා පිරිමින් සමාන වන්නයින් බවත් පිරිමින්ට සේම ස්ත්‍රීන්ටද අයිතිවාසිකම් හිමිව ඇති බවත් පැහැදිලි කිරීම සඳහාද ඉස්ලාම් ධර්මය උදාවිය. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا،
إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ ﴾ [الحجرات: 13]

මිනිසුනි, නිසැකයෙන්ම අපි මත එක් පිරිමියෙකු හා එක් ස්ත්‍රීයෙකු මාර්ගයෙන් මැව්වෙමු. මතලාගෙන් එකිනෙකා හඳුනා ගැනීම පිණිස විවිධ ගෝත්‍රයන් හා සමාජයින් ලෙස බිහි කළෙමු. (එහෙයින්) මතලාගෙන් කවරෙකු බිය හක්තිකයා ලෙස සිටින්නේද, අල්ලාහ් වෙත ඉමහත් ගෞරවනීය වන්නයා හෙතම මහු මයවේ.

(අල්කුර්ආන්-49:13)

﴿ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴾ [النساء: 124]

එබැවින්, පිරිමින් හෝ ස්ත්‍රීන් හෝ වෙවා කවරෙකු විශ්වාසය කර, කුසල් කාර්යයන්හි යෙදෙන්නේද, මවුන් ස්වර්ගයට පිවි සෙති. තවද, මවුන් සුළු වශයෙන් හෝ තිත්දාවටලක් නොවෙති. (අල්කුර්ආන්- 4:124)

﴿ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا... ﴾ [العنكبوت: 8]

තම දෙමාපියන්හට උපකාර (කුසල්) කරන මෙන් අපි මිනි සුන්ට අණකර ඇත්තෙමු. (අල්කුර්ආන්-29:8)

මේ ගැන තනි මුහම්මද් (සල්) තුමාද මෙසේ පවසන්නේය.

[أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا، وَخَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِنِسَائِهِمْ] (الترمذی)

විශ්වාසීන් අතර පරිපූරණ විශ්වාස වත්තයා යහපත් ගුණාංග යෙන් සිටින්නාය. මත බිරිඳන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨයා, හෙනම මතලා අතර ශ්‍රේෂ්ඨයා මහුමය. (නිර්මිදි ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

[سَأَلَ رَجُلٌ النَّبِيَّ ﷺ فَقَالَ : مَنْ أَحَقُّ النَّاسِ بِحُسْنِ صَحَابَتِي ؟ قَالَ : أُمَّكَ ،

قال : ثُمَّ مَنْ ؟ قال : أُمَّكَ ، قال : ثُمَّ مَنْ ؟ قال : ثُمَّ مَنْ ؟ قال : ثُمَّ مَنْ ؟

قال : أُمَّكَ] (رواه البخاري ومسلم)

පුද්ගලයෙකු මුහම්මද් (සල්) තුමාගෙන් ‘මිනිසුන් අතර මිත්‍රත් වය පැවැත්වීමට සුදුසුසා කවරෙකුද ?’ යනුවෙන් ඇසීය. එයට එතුමා ‘මබේ මවය’ යනුවෙන් කීය. පසුව කවරෙකුද ? යනුවෙන් ඇසීය. එතුමා ‘මබේ මවය’ යනුවෙන් පැවැසීය. පසුව කවරෙකුද ? යනුවෙන් ඇසීය. එයටද එතුමා ‘මබේ මවය’ යනුවෙන් පැවැසීය. පසුව කවරෙකුද ? යනුවෙන් මහු නැවත ඇසීය. එයට තනිතුමා ‘මබේ පියාය’ යනුවෙන් පැවැසීය. (බුහාරි හා මුස්ලිම් ග්‍රන්ථ ඇසුරෙනි)

මේවා ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි ස්ත්‍රීන්ගේ ස්ථාවරය පිළිබඳ කෙටි බැලීමකි.

ස්ත්‍රීන්ගේ පොදු අයිතිවාසිකම්

ඉස්ලාම් ධර්මය ස්ත්‍රීන්ට පොදු අයිතිවාසිකම් කිපයක් ලොදි මවුන්ට සමාජයෙහි ගරුත්වයක් ලො දි ඇත. ඒවා මෙසේය.

1-සම්පත් සතු කිරීමේ අයිතිය

ස්ත්‍රීන්හට නිවෙස්, ඉඩම්, කර්මාන්ත ශාලා, වතු, රත්රන්, රිදී හා සිව්පාවන් වැනි කැමැති දෙයක් තමන් සතු කිරීමේ අයිතිය හිමිවෙ. මවුන් බිරිඳ හෝ මව හෝ දියණිය හෝ සහෝදරිය හෝ විය හැක.

2-විවාහවීමේ අයිතිය

තම සැමියාව තෝරා ගැනීම, තමාට කැමැති නොවන අය ප්‍රතික්ශේප කිරීම හා තමාට හානි සිදුවන අවස්ථාවන්හි දික්ක සාදය ලො ගැනීම යනාදි අයිතීන් ස්ත්‍රීන්ට හිමිව ඇත. මෙවා ස්ත්‍රීන්ට අයත් ස්ථිර අයිතීන්ය.

3-ඉගෙන ගැනීමේ අයිතිය

අල්ලාහ් පිළිබඳවද, මහුට කළ යුතු ඇදහීමයන් හා එය ඉටු කළ යුතු ආකාරයද, මවුන්ට අනිවාර්යවූ කාර්යයන්ද, මවුන්ට අවශ්‍ය සිරිත් විරිත්ද, ශ්‍රේෂ්ඨ ගුණාංගයන්ද යන මවුන්ට අනිවාර්යවූ සැම දේ ඉගෙන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම ස්ත්‍රීන්ට හිමිව ඇත. මක්නිසාදයත්, අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[19: محمد] ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

එබැවින්, නිශ්චයෙන්ම, වන්දනාමානය කිරීමට සුදුසු දෙවියා අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙකු නොවන බව මඹ දැන ගත්ත. (අල්කූර්ආන්-47:19)

තඹ මුහම්මද් (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

[طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ] (رواه ابن ماجة)

අධ්‍යාපන දැනුම් ඥානය ලබාගැනීම සෑම මුස්ලිම් පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන්ට අනිවාර්ය කරුණකි. (ඉබ්නු මාජා ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

4-වියදම් කිරීමේ අයිතිය

තම මුදලින් තමා කැමැති දේ පිට කිරීමටත්, තමා වෙනුවෙන් හා තම සැමියා, දරුවන් හෝ දෙමාපියන්ගෙන් තමා කැමැති අය වෙනුවෙන්ද තාස්තිය නොවන පරිදි වියදම් කිරීමේ අයිතිය ස්ත්‍රීන්ට තිබේ. මෙම කාර්යයෙහි ස්ත්‍රීන් පිරිමින්ට සමානවේ.

5-මරණ සාසන අයිතිය

තම ධනයෙන් තුනෙන් එක කොටසක් තම ජීවිත කාලයේදී අවසන් කැමැති පත්‍රයේ ලිවීම හා එය ඇයගේ මරණයෙන් පසු ප්‍රතිකාලයෙන් තොරව ක්‍රියා කිරීම ඇයගේ අයිතියයි. මක් නිසාදයත්, අත්තිම කැමැති පත්‍රය ලිවීම මිනිස් අයිතිවාසිකමකි. මෙය පිරිමින්ට සේම ස්ත්‍රීන්ටද හිමිවේ. තමුත්, මරණ සාසනය තුනෙන් එක පංගුවට වඩා නොවැඩිවීම කොන්දේසියෙකි. මෙහිදී පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන් සමානවේ.

6-අැලුම් පැළඳුමේ අයත්තය

ස්ත්‍රීන් සේද අැලුම් හා රත්රන් පැළඳිය හැක. මේවා පිරිමින්ට තහනම්ය. අවසරයලද අය ඉදිරියෙහි හැර ස්ත්‍රීය කිර්වස්ත්‍රයෙන් සිටීම තහනමය.

7-අලංකාරකරුමේ අයත්තය

ස්ත්‍රීන් තම සැමියන් සඳහා තමාව අලංකාර කරගැනීමේ අයි තිය හිමිවේ. ඔවුන් සිර්මා (Kohl) ගැම, කැමැතිතම කම්මුල් දෙක හා තොල් දෙකට රතු පැහැය ආලේප කිරීම, ඉතා ලස්සන ආභරණයන් පැළඳීම යනාදීන් කළ හැක.

8-අභාර පානය කරුමේ අයත්තය

රසවත් හා සුවද ලත් ආහාර පාන අනුභව කිරීමේ අයිතිය ස්ත්‍රීන්ට හිමිවේ. ආහාර පානය කිරීමෙහි ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ට කිසිදු බේදයක් නොමැත. පොදුවෙන් පිරිමින්ට අනුමතවූ සියලු ස්ත්‍රීන්ටද අනුමත වේ. පිරිමින්ට තහනම්වූ සැම දේ ස්ත්‍රීන්ටද තහනම්වේ. අල්ලාහ් පොදුවෙන් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا، إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ [الأعراف : 31]

තවද, අනුභව කරන්න. පානය කරන්න. තාස්තිය නොකරන්න. මක්නිසාදයත්, අල්ලාහ් (සීමා ඉක්මවා) තාස්ති කරන්නන් ප්‍රිය නොකරයි. (අල්කුර්ආන්-7:31)

9-දෙවැනි උරුමය

ස්ත්‍රීන්ට තම දෙමාපියන් හා සැමියන්ගේ මරණයෙන් පසු ඔවුන්ගේ සම්පත්වලට දෙවැනි අයිතිවාසිකමද, තම සම්පත්වලින් මරණයෙන් පසු තම ඥාතීන්ට උරුමකිරීමේ අයිතියද ඇත්තේය.

සැමියාගෙන් බිරිඳගේ අයිතිවාසිකම්

ස්ත්‍රියෙකුට තම සැමියාගෙන් ලැබිය යුතු පෞද්ගලික අයිති වාසිකම් තිබේ. මේවා ආය තම සැමියාට අනිවාර්යව කළ යුතු සමහර පෞද්ගලික යුතුකම් සඳහා ප්‍රතිකාර වන්නේය.

මේවා බිරිඳ තම සැමියාට අනිවාර්යයෙන් කළ යුතු සමහර වගකීමය. අල්ලාහ් මේ ගැන මෙලෙස පවසන්නේය.

﴿وَهُنَّ مِنْهُنَّ الَّذِينَ عَلَيَنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ [البقرة: 228]

තවද, ස්වාමි පුරුෂයන්ට සිය භාර්යාවන් කෙරේ අයිතිවාසි කම්, භාර්යාවන්ටද ස්වාමි පුරුෂයන් කෙරෙහි ඇත්තේය. (අල්කුර්ආන්-2:228)

බිරිඳට අයත් අයිතිවාසිකම් සියල්ල පරිපූරණයෙන් ලබා දීම සැමියාට අනිවාර්යවේ. එයින් සමහරයන් සඳහා බිරිඳ කැමැති නම් සමාව දී ඉවසා සිටීමටද හැක.

- 1- තම පොහොසත් හා අපොහොසත්කම අනුව ආයට වියදම් කළ යුතුයි. ආය තම ආදාම පැළඳුම්, කැමඬිම, වෙදකම් හා වාසස්ථානය යනාදීන් සඳහා අවශ්‍ය වියදම සැමියාගෙන් ලබා ගත හැක.
- 2- මහු තම බිරිඳගේ ගෞරවය, ශරීරය, ධනය, ආගම යනාදීන් ආරක්ෂා කළ යුතුයි.
- 3- ආයට අවශ්‍ය ආගමික දැනුම ලබාදිය යුතුයි. මහු එයට අප හසු වන්නේනම්, දේවස්ථාන හෝ පාසැල් හෝ වෙනත් ස්ථා තවල පවත්වන ස්ත්‍රීන්ට අයත් ආගමික පන්තිවලට ගොස් අධ්‍යාපන දැනුම් ඥානය ලබා ගැනීම සඳහා ආයට අවසරය ලබා දිය යුතුයි. නමුත්, එහි

කරදර හා මහුට හෝ ඇයට බාධාවක් නොවන බවට වග බලාගත යුතුයි.

4- ඇය සමග යහපත් ශීලයෙන් හැසිරිය යුතුයි. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[النساء : 19] ﴿وَعَاشِرُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾

මවුන් සමග ආදරයෙන් (යහපත් ශීලයෙන්) හැසිරෙන්න. (අල්කුර්ආන්-4:19)

සංසර්ගයේදී ඇයට අයත් අයිතිවාසිකම පැහැර නොහැරීම, බැණ වැදීමෙන් හෝ පහත් කමින් කථා කිරීමෙන් වෙදනා නොකිරීම හා අවනමිඳු නොකිරීම යනාදීන් මහුට අයත් යහ පත් ශීලයේ ගුණාංගයන්ය. තවද, ඇය තම ඥාතීන් මුනගැසී මෙන් කරදරයක් නොවන්නේනම්, එය නොවළක්වා සිටීම, ඇයට කළ නොහැකි කාර්යයන් කෙරෙහි ඇයට ශ්‍රමයන් නොදීම, කථාවෙන් හා ක්‍රියාවෙන් ඇය සමග කීකරුවෙන් හැසිරීම යනාදීන් යහපත් භාවයෙන් හැසිරීමකි. තඹිතායක මුහම්මද් (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

[أخرجہ الترمذی] [مَنْ كَرِهَ لِمَنْ لَيْلًا ، وَأَنَا كَرِهْتُ لِمَنْ لَيْلًا]

කවරෙක් තම බිරිඳ ඉදිරියේ ශ්‍රේෂ්ඨයාද, මබලා අතරේද ශ්‍රේෂ්ඨයා මහුමය. මබලා අතර, මා මාගේ බිරිඳ ඉදිරියේ ශ්‍රේෂ්ඨයාය. (තිර්මිදි ග්‍රන්ථය ඇසුරෙනි)

හිපාබ් පැළඳීම

නිසැකයෙන්ම, ඉස්ලාම් ධර්මය පවුල විහිදී නොයා ආරක්ෂා කිරීමට උනන්දුව දක්වයි. එම පවුලෙහි මනෝ ආශාවන් රුකුල් දීමද, ස්වභාවික පරිසරයට හානි වීමද

නොවන පරිදි මිනිසුන් ආරෝග්‍යයෙන්ද සමාජයේ පවුනුවායෙන්ද ජීවත්වීම උදෙසා ඉස්ලාම් ධර්මය යහපත් ගුණාංග හා පිළිවෙතින් යුත් ශක්තිමත් කුළුණු මගින් වටකර තාප්පයක් තනා ඇත. කරදරයන් කෙරෙහි අවධානය යොමුකරන කාර්යයන් වළක්වාලීම සඳහාද ආවරණ ඇතිකර ඇත. පිරිමින් හා ස්ත්‍රීන් තම බැල්ම පහත හෙළිය යුතු බවද ඉස්ලාම් ධර්මය ආඥා කරයි.

අල්ලාහ්, ස්ත්‍රීන්ට හිජාබය පැළඳීම, මවුන්ට ගොරවයක් වශ යෙන්ද, නින්දාවීමෙන් තම කන්‍යාභාවය ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහාද, දුෂ්ඨයන්ගෙන් මවුන් ඇත්වීම සඳහාද, මවුන්ගේ වටිනා කමේ හා මැනීමේ ශ්‍රේෂ්ඨභාවය නාදුනන අයගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහාද, විෂ බැල්මට තුඩුදෙන ප්‍රශ්නවල දොරටු වසා ගැනීම සඳහාද, ගරුත්ව කුළුණු මගින් මවුන්ගේ නම්බුව හා පතිවෘත්ත භාවය රැකීම සඳහාද අතිවාර්ය කරයි.

ඉස්ලාමය ස්ත්‍රීන්ට ගොරවනිය ආරක්ෂාවක් ලබාදීම සඳහා හිජාබය පැළඳීම අතිවාර්ය කරයි. බිරිඳ වයසට පත්වනවිට තම සෞන්දර්යයෙන් මදක් අයට අහිමිවේ. සෑමයා මාර්ගවල ගමන් කරනවිට සම වයසට අයත් තරුණ, රුමනිය හා සෞන්දර්ය ස්ත්‍රීන් දකී. පසුව තම බිරිඳ වෙත පැමිණෙන ඔහු බිරිඳව එම ස්ත්‍රීන් සමග සසඳා බැලීමට පටන් ගනී. මෙමගින් සෑමයා හා බිරිඳ අතර විවිධ ප්‍රශ්න හා කරදර ඇතිවේ.

බහු භාර්යා සේවනය

මානව සංහතිය උදාවීමෙන් සමගම බහු භාර්යා සේවනය ආරම්භවිය. එනම්, පැරණි ආගම්වල හා පැරණි සමාජවල මෙම බහු භාර්යා සේවනය පැවැත්විණි.

ක්‍රිස්තියානි හා යුදෙව් සමාජ වලද, චිනය, ඉන්දියාව හා මෙවැනි රටවලද බහු භාර්යා සේව නය දක්නට ලැබිණ.

පිරිමින් තමන් කැමැතිවන ස්ත්‍රීන් විවාහ කිරීමට පටන් ගත් හෙයින් බහු භාර්යා සේවනය සීමාවකින් තොරව පැවැත්වන්නට විය. එපමණක් නොව, මෙමගින් ස්ත්‍රීන් වද හිංසාවලටද ලක්වත්තට වූහ. එනිසා ඉස්ලාම් ධර්මය පැමිණීමෙන් ස්ත්‍රීන්ට සිදුවූ අප රාධයන් තුරන්කරමින්, සතරකට නොවැඩිවන සේ බහු භාර්යා සේවනය සීමා කළේය. ඉස්ලාම් ධර්මය බහු භාර්යා සේවනය අනුමත කළී ඇති අතර, බිරිඳන් අතර යුතුකමෙන් හා තීනියෙන් හැසිරිය යුතු බව කොන්දේසියක්ද පනවා ඇත.

එසේම, මෙම කොන්දේසිය කඩ නොකරන ලෙසට තරයේම අවවාද කරන අතර, මෙය කඩ කරන්නාට දැඩි ලෙස දඩුවමද නියමකර ඇත.

මිනිසා බහු භාර්යා සේවනය කෙරෙහි අවශ්‍යවන අවස්ථාද ඇත. උදාහරණයක් වශයෙන්, බිරිඳ වද ස්ත්‍රීයකුවීමෙන් හෝ රෝගියෙකුවීමෙන් හෝ මෙවැනි තත්ත්වයෙහි සිටීමෙන් එවන් ස්ත්‍රීයට සුදුසු විසදුම කුමක්ද ? ඇගේ සැමියා ඇයව දික්කසාද කිරීමද? නොඑසේනම්. සැමියා තම බිරිඳ දික්කසාද නොකරමින් ඇය සමග වෙනත් විවාහයක් කරගැනීමද ?

යුද්ධය හා මෙවන් හේතූන් මත ස්ත්‍රීන්ගේ සංඛ්‍යාව වැඩිවන නිසා බහු භාර්යා සේවනය මගින් සමාජ ශීලාවාරය පවතින්නේය. ප්‍රථම ලෝක යුද්ධය යුරෝපාවෙහි කෝටි දෙක හමාරක (2,50,00000) වැන්දඹුවන් බිහි කළේය. මෙවන් වැන්දඹුවන්ට ශ්‍රේෂ්ඨවන්නේ විවාහයෙන් තොරව ජීවත්වීමද ? නොඑසේනම්, විවාහක සැමියෙකුට දෙවැනි

බිරිඳ ලෙස ජීවත්වීමද ? 1945 වර්ෂ සිදුවූ දෙවැනි ලෝක මහා යුද්ධයෙන් පසු ජර්මන් රටේ ස්ත්‍රීන් පෙළපාලියකින් ගොස්, ජර්මානිය ස්ත්‍රීන් ගණිකා වෘත්තියෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා බහු භාර්යා සේවනය අනුමත කරන පණ තක් නීති සම්පාදනය කරන මෙන් ඉල්ලීමක් ඉදිරි පත් කළහ.

ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි ජිවිතය

ඉස්ලාමිහි විශේෂත්වය ගැනත්, අල්ලාහ්ගේ ජයග්‍රහනය ලබා දෙන එකම මාර්ගය ඉස්ලාම් බවත්, ඉස්ලාම් දහම තුළ පිවිසීම සෑම මිනිසෙකුටම අනිවාර්ය බවත්, පරලොව දිනයේදී ස්වර්ගයෙහි පිවිසීමට හා තරකාදියෙන් නිදහස්වීමට ඉස්ලාමය වෙළා ගැනීමෙන් තොර කිසිදු මගක් නොවන බවත් වටහා ගැනීමෙන් පසු, ඉස්ලාම් දහම තුළ පිවිසීමේ කෙසේද ? යැයි ප්‍රශ්න කළ හැක.

මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් නම්, ඉස්ලාමය වෙළා ගැනීමට අදහස් කරන්නා,

ලඟුලාහ ඉල්ලුමක් මුහුණපත් රකුල්ලාහ

(වන්දනාමාන බල මහිමයට සුදුසු එකම ස්වාමියා අල්ලාහ් හැර අන් කවරෙක් හෝ නොමැති බවත්, තබි මුහම්මද් (සල්) තුමා අල්ලාහ්ගේ රසූල් හෙවත් පණිවිඩකරුවා බවත් විශ්වාසකර) එය මුබයෙන් ප්‍රකාශ කළ යුතුයි. පසුව, ඉස්ලාම් දහම පිළිබඳව ඉගෙන ගැනීමට හා සලාතය හෙවත් නාමදුම වැනි ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි අනිවාර්ය කරුණු ක්‍රියාවෙහි යෙදී මට ආරම්භ කළ යුතුයි.

පටුන

විෂය	පිටුව
1-පුරවිභවය	3
2-මිනිස් නිර්මාණය කුමක් සඳහාද ?	5
3-ඉස්ලාමය යනු කුමක්ද ?	6
4-මිනිස් සංහතියේ ඉතිහාසය	7
5-නබි මුහම්මදු (සල්) තුමා	11
6-ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි පදනම	26
7-ඉස්ලාම්හි වන්දනාමානවය	33
8-ඉස්ලාම්හි අනිවාර්ය කරුණු	35
9-ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි පෞද්ගලිකත්වය	38
10-ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි විශේෂභාවය	52
11-අවකාශ දිනය	57
12-ඉස්ලාම්හි සනීතියේ ස්ඵට්ඨය	75
13-ඉස්ලාම් ධර්මයෙහි පිවිසීම	88